

ALL NATIONS GOSPEL PUBLISHERS

www.anjp-hb.co.za

info@anjp.co.za

मानव हृदयम्

अथवा

आध्यात्मिक हृदय दर्पणः

(दशचित्र सहित विवरणा)

क्री. श. १९३२ संवत्सरे एतत् चित्र विवरण सहितं पुस्तकं फ्रान्स देशे प्रकटितम्। पुस्तकस्य नामम् 'आध्यात्मिक हृदय दर्पणम्' अथवा हृदय पुस्तकम्' पुस्तके अस्मिन् बहु पुराणग्रन्थ गत सत्याविषया: संकलिताः अतः अयं पुस्तकम् सर्वे यूरोपीय भाषयां किंच अधिक अफ्रिकीय भाषायां परिवर्तनं कुतं। जाति मत निर्भेदेन अनेकैः एतत् पुस्तकम् पठयते।

पुरातन ग्रन्थे (old Testament) देव कृत प्रतिज्ञाया याथार्थ्यम् बह्वै रनुभूतमेव। तदेव नूतनग्रन्थे आचरितं च। "त्वदर्थम् नूतन हृदयम् दास्यामि। नूतन आध्यात्मिक शक्तिम् त्वय्यारोपयामि" (एज्. ३६:२६; हेबर ८:१०) (जे. आर. च्वेन्ड)

COPYRIGHT
ISBN 0 - 908367 - 40 - 6

ALL NATIONS GOSPEL PUBLISHERS
P.O. Box 2191, PRETORIA, 0001, R.S.A.
(A Gospel Literature Mission financed by donations)
(Reg. No. 1961/001798/08)

पापं कृत्वा शाशनम् उल्लंघर्यात् । यतः पापकर्मा-
चरणं शासनातिक्रमणम् भवति ।

पापक्षालनाय क्रीस्तः अवतरतिति विदितमेव किं
च देवे पापं नास्ति ।

यो देवस्य अधीनः सः पापं न करोति । यो पापं
कुरुते सः दैवं न दर्शयति, भावयति च ।

बालकाः ! एन केनापि मनुष्येन यूयं वन्चिता न
भवन्तु । यो धर्मं कुरुते स ऐव धार्मिकः । एष दोवोऽपि
धार्मिकः ।

यो पापं करोतिसऽसेटन् अधीनः । यत् सेटन् आरंभ
देव पापाचारः सेटन् कृत कर्माणि विनाशयितु मेव देवः
क्रीस्तः अवतरत् ।

योदेवात् सभूतः स पापं न करोति यदेवस्य बीजम्
अस्मिन् अस्ति । सः पापाचरणे न समर्थः । यतः स
देवसंजातः ।

ऐतस्मिन् भूलोके देवस्य संततिः अपि च सेटनस्य
संततिः अस्ति । यो धर्मपथे न चलति सः न देवस्य संतानः
अपिच सोदरे यो प्रेमानं न दर्शयति सोपि न देवस्यपुत्रः ।

मानव हृदयम्

देवस्य आलयः अथवा सेटन् कर्मागारः

(१ यूहन् ३:४-२०)

एतत् पुस्तक पठनावसरे अवस्यस्मरणीयम् एकमस्तिः।
अयम् पुस्तकः आत्म दर्पणमिति वक्तव्यम्। यस्मिन्
आत्मानम् अवलोकइतुम् संभवति। त्वम् क्रैस्तवेतरो
अथवा अविश्वासको अतिरिक्तगो भवतु यथा त्वं देवो
पश्यति, तथा त्वमपि अत्मानमवलोकयितुम् साध्यम्
भवति। “मानवः बाह्यरूपम् पश्यति। देवोऽपि अंतरंगं
पश्यति” (१-साम् १६:७) देवः व्यक्तिविशेषं न गणयति।

सर्वे अनृतवदिनां च पिता सेटन्। स ऐव
अंधकारस्य युवराजा। इहलोक देवता। सोपि तोजो
देवता रूपमास्थाय स्त्री पुरुषान् प्रतारयति। अधुनातन
काले यथा पुराण काले मायिनः शिष्याः कार्यकर्ताराः
क्रिस्तोः यदार्थं शिष्या इव चलन्ति। अत्र आश्चर्यकारणम्

नास्ति । इहलोकसुखानाम् अधिदेवता सेटन् ऐव तोजो
देवता रूप मास्थाय संचरति । (२ कोर 11:13,14) सेटन्,
इहलोकदेवता मनुष्यान् अंधीकरोति तेऽपि देवस्य प्रेमा,
आत्म कारणाय क्रिस्तोः मरणं आवगन्तुम् न शक्नुवन्ति ।
देवस्यः विषये सर्वे पापिनः अविश्वासकाः, अन्धतुल्याः
मरण सदृशा भवन्ति । तेषु इहलोकदेवता प्रभावमस्ति
(एप् २:२)

त्वम् सेटन् अध्वा देवस्य अधीनः त्वम् पापस्यं
शुल्कदासः अध्वा देवस्य किंकरः भवतु । यदचस्ति पापम्
तव जीवने तन्नप्रच्छादितव्यम् । देवस्य पुरतः तव
पापविषयम् उद्धोषय । देवः क्रिस्तः द्वारा त्वम्
विमोचयति । पापिनां रक्षणार्थं, सेटन् प्रभाव विच्छेदनार्थं,
पापक्षालनार्थं सः क्रिस्तः भूमाववतरत् । स ऐव
भूलोकनिवसिनां विमोचकः । त्वम् देवस्य समक्षे अस्ति ।
देवोपि तव रहस्यानि, अंतर्गत भावकर्मणांच द्रष्टा भवति ।
तव जीवनम् प्रवर्तनम् च दैवात् प्रच्छादितुम् असंभवम्
भवति । ऐवमुक्तम् “श्रवण चक्षुरादि इंद्रियनियामको स
भगवान् द्रष्टुम् श्रीतुम् कथम् समर्थो न भवति ।” यावत्
भूमंडले भगवतः दृष्टिः इतः ततः संचलति । ऐ मानवाः

भगवति निर्मल हृदयाः भवन्ति तेषाम् समुद्धारणाय
समर्थनाय च ताथाविथम् भगवतः चुक्षु चंलति ।”
(२ क्रोन् १६:९)

देवस्य दृष्टिः मानवानाम् प्रवर्तनम् पर्यवेक्षति
नास्त्यत्र अंधकारोवा मरणस्य छायावा, यत्र असमकारो
दुर्जनः स्वं अच्छादयति ।

“ऐसुदेवः वेत्ता मानवानां । सहि ऐते दृष्टान्
न गृहणाति समुद्धरणाय ।” (जान २:२४) ऐन केनपि
विधिना ते आत्मनां नष्टदशां अवलोकयितव्यमस्ति ।
अथवा तेषाम् गतिः शाश्वत विनाशनमेव भवति । ‘मझ
पापं नास्ति’ इति यो वदति सः आत्मानम् प्रतारयति ।
“पापिनाम् समुद्धरणाय देवपुत्रः अवतरत् सहि राक्षसानाम्
कुतानि नाशयतु । (१ जान ३:८)” अतः देवम् शरणम्
गच्छ असुरं प्रतिघट । सोऽपि पलायनं कुरुते देवस्य
समीपम् गच्छा । देवोऽपि तव समीपमागच्छति ।”
(जेम्स ४:८७)

इदं पुस्तकस्य पठने चित्रावलोकने च स्व हुदयाव-
लोकनावकाशं लभते । परमेश्वरः मार्गनिर्देशकोदीपः

एतत् दीपः तवहृदयदर्शने मार्गनिर्देशको भवतु । पापाती-
तोऽहमिति न मन्तव्यम् । इदं दैववाक्यम् । यः अहम्
पापरहितः इति वदति स आत्मवंचको भवति * तदसत्य-
वचनमेव । यो स्वकृतानि पापानि प्रकटयति देवः क्षमां
कृत्वा अविनीतत्वात् क्षालयति ।” (जान् 1:1-10) “देवपुत्रः
क्रिस्तोः रूधिरः मानवगणान् पापात् क्षालयति ।”

“यस्य दुर्वर्तने क्षमां कृत्वा देवः पपौधान् क्षालयति
स ऐव कृतार्थः; समता, निर्मलता यस्यास्ति, स ऐव
कृती ।” (३२:१, २) (साम ५१) अद्यापि ऐसुदेवः मानवान्
आहूय ऐवं वदति मम सकाशं आगच्छ अहम् तव जीवनपथे
लब्धां ‘श्रमां’ अपरिमित भारं च अपनयिष्यामि”

चित्रस्य विवरणा

प्रथमो चित्रः

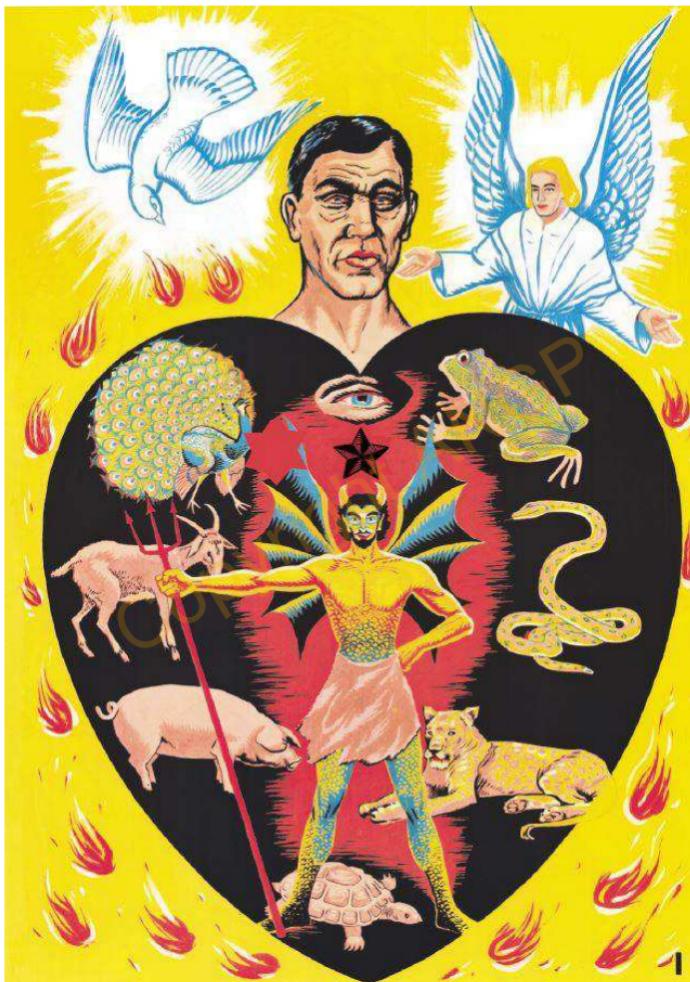
बैबिल् ग्रन्थे ऐहिक सुखाभिलाषी स्त्री अथवा
पुरुषः पापी इत्युक्तम् । एतत् चित्रम् तादृश पापात्मस्य

* न कोपि पापरहितः ।

हृदयम् प्रकटयति । शारीरक सुखाभिलाषी कामपरः ऐष स पापी । सः ऐहिक देवता अधीनो भवति । तथा तस्य हृदयस्य एतत् यथार्थं चित्रणं यथा देवः पश्यति । मदारूणं नेत्रं दूयम् आसवं पानम् वदति । यदुक्तम् सूक्तिषु (23-29-33) दृःखी, आधि व्याधि बाधितः अकारणं क्षतगात्रः, अरूणं नेत्रांचितः, स एव चिरं सुरासक्तः । पानपत्रे किंचिच्चलितारूणासवम् न पश्य । अंते विषसर्पमिव सुरा दंशति । सुराप्रभावे तव दृष्टिः परस्त्रीषु पतति । अपिच त्वम् अनुचितं प्रलापान् कुरुते ।

चित्रेऽस्मिन् – मानव शिरः, अधोभागे हृदयं च दृश्यते । हृदयस्थाः विविधं जंतवः हृदयं गतं विविधं पापानि सूचयन्ति । जेरिमिया नाम्ना प्रवक्तृ मुखेन दोवो ऐवं वदति । “ऐष हृदयम् निरतिशयं वंचना क्रूरत्वयोः निधानम् । इत्येवम् न कोपि वेत्ता भवति” (जेरिमिय 17:9) ऐतत् प्रमाणीकृत्वा ऐसुदेवः ऐवं वदति मानव हृदयांतादेव दुष्टं भावानि संभवन्ति । जार, चोर, हत्या, परदारगमन, लोभ, क्रूरत्वं मूढत्वादि असत् भावानि हृदयदेव संसूताः मानवानां पतनं कारणम् भवन्ति ।

(1) मयूरः सर्वे मयूरस्य अधिक सुंदरताम् गणयति ।
किन्तु एतत् मयूरः मानव हृदये मदम् इति पापं सूचयति ।

1. पापात्मनः हृदयम्

कतिचन मानवाः धन विद्या अहार्यमदाविष्टः लज्जारहितः स्व स्वरूपानि प्रकटयन्ति कटक केयूर ऊर्मिकादि विविधाभरणजातेन । इदमेव सम्यक् वर्णितम् (इसया 3:17-24) कतिचन स्वकुलमदाविष्टाः इतरे जातिः, संस्कृतिः, क्रीडा इत्यादि विषये मदवता भवन्ति । “देवो अहंकृतान् न सहति, न मन् ऐव संभावयति” इति ते न स्मरन्ति (१ पीटर् ५:५)

देवः मदम् च अविनीतंत्वंम् च न सहते ।
(लोकवादः ८:१३)

अहंकारः विनाशन हेतुः । आवेशः पतन हेतुः
(लोकवादः १०:१८)

(२) मेषः शारीरक सुखम्, अधर्म, परस्त्रीपुरुष-गमनम्, व्यभिचारंच एष मेषः सूचयति, अद्य ऐ ते पापाः प्रवृद्ध्या: सन्ति । द्विसहस्र वत्सरात् पूर्वमेव जीसस् ऐव मवदत् । ऐते अंत्य दिनाः सो सोडम् गोमरस्य अत्यदिना इव भवन्ति । एतत् आधुनिकी पाप भावः सर्वत्र दृश्यते । स्त्रीपुरुषाणा हृदये दैवपराणां गृहे, पाठशालाया, निवास गृहे च ऐतत् भावं व्याप्तो भवति । असभ्य साहित्यम् चित्रः, प्रदर्शनशलाञ्छ्र वैदर्ग्येन मानव हृदये ऐतत् पाप

बीजावापम् करोति। ऐतत् वर्तनम् अधर्ममिति देवो वदति
किन्तु आधुनिक काले ऐतत् धर्ममिति प्रचलितम्।
चलनचित्र दर्शने नवलापठने आकर्षिताः तरूण तरूणी
जनाः तैक सहास्याः तदेव प्रमाणोकृत्य अन्ते दुःखिताः
पश्चात्पत्ताः भवन्ति। तेषां, नीतिरहिताः नट नटी जनाः
आराद्य देवाताः भवन्ति। नुत्यप्रदर्शन शलाश्र प्रायशः
अधर्मस्य उत्पत्तिस्तानाः भवन्ति। दैवी नायकाः जोसफ
आदयः न चिरम् आदर्शाः इति गृह्यन्ते।

वृद्धः, असंस्कृतः, 'जुलु' क्रैस्तवेतरोपि व्यभिचारिणी
व्यभिचारान् शिक्षति मरणदण्डेन। तदेव कुहना नागर-
कताविष्टान् – आधुनिक मानवात् उद्योदयति। तदेव
अंतिम न्यायनिण्य दिने रेक्षाम् करोति। देवः सूचयति
न कोपि व्यभिचार पथे गन्तव्यम्। किन्तु तत् संबंधि
विषयात् सुदूरम् गन्तव्यम्। मनुष्यः यदयद् पापम्
करोति तत्तदेव न शरीर संबंधी। अपि च व्यभिचारादयः
स्व शरीरम् प्रति कृतानि पापानि (1 कोरः 6 : 18, 19)
ऐतत् शरीरः देवस्य आलय इति न विद्यते किम्? यो
देवस्य आलयम् मलिनम् कृत्वा विनशयतितम् देवोऽपि
विनाशयति। (1 कोर 3:17)

३. सूकरः अनियत आहार नियमम् अधिक आसव सेवनम् सूचयति । सूकरः तुच्छ मृगः । मार्गे दुष्टानि सर्वं वस्तूनि सूकरो बक्षयति यदि स्वच्छोवा, अथवा मलिनोवा । तथा अपवित्रः हृदयः निस्संशयेन अपवित्र, भावानि स्वीकरोति । अपवित्र चित्र साहित्यादीनि स्वीकरोति । ऐष देहो देवालयः । मनुष्यः दुराचारैः तत् देवालयम् मलिनीकरोति । धूमपानम् धूमपत्र निषेवनम्, अधिकासवन सेवनम्, अनेक मादक औषधविशेष निषेवनम् ऐतानि च इतराणि दुर्गृणानि मनुष्यान् पतनम् कुर्वन्ति । ऐते धार्मिकाः क्रीस्तालये धूमपानमपि न सेवन्ते । अपिच स्वदेहं देवस्यालयम् दुराचारेन मलिनम् कुर्वन्ते । पाल् प्रवक्तः एवम् वदति । “तव देहम् पवित्र देवस्य आलयमिति त्वम् विद्ध । यो देवालयम् मलिनी करोति तम् देवोऽपि नाशम् करोति (१ कोर ३:१६, १७:६:१८, १९)

अधिकाहारप्रियम् देवोपि जहाति । जीवनार्थमेव आहारास्वीकारम् न तु अधिकाधिकाहार वांछा परितृप्तये।

तुष्णा न तृप्तये । केवल आहारप्रियः आसवप्रियः शिला संधातेन मारइतव्यमिति पुरातन ग्रंथानु-

शासनम् । (दूयिट् 21 : 18-21) सः निर्धनो भूत्वा उन्मत्तो भवति । ऐवंविधो पुरुषः स्व पितरस्य अवमानाय भवति । (लोकोक्ति 23 : 21 28 : 7) कश्चित् धनिकेन, आहारप्रियेन, विषयासक्तेन मरणानन्तरे नरकलोके वर्णनातीतम् क्लेशमनुभोक्तमिति स्मारितव्यम् । आसवासक्तः देवश्य साम्रज्यम् गन्तुम् नार्हति । मद्यपानेन विचक्षणाविहीनो भवति । सोऽपि अविनीतो भूत्वा परस्पर मारणकर्मणि निमग्नो भवति । “यो आसवेन वंचितः स विवेकहीनः” (लोकोक्ति: 20:1)

न केवलम् यो मद्यम् सेवते यो मद्यम् करोति, क्र्यादियम् करोति, सोऽपि पापात्मा । यथा मद्यपानी दुःखम् आप्नोति तथा आसवविक्रेतापि दुःखम् आप्नोति (हेब् 2:15) ‘ऐते दुराचार साद्यनाः न दैव निर्मिताः’ (इसया 5:12) विषयानुरागम् व्यभिचारम् परद्रव्याप-हरणम् इत्यादि पाकर्मणि यो करोति सः देवस्य साम्रज्यम् गन्तुम् नार्हति । एतत् सत्यम् वंचितो न भवतु ।”

(1 कोर 6:9; 10)

भूलोके पापानि निस्संदेहेन निश्चयितव्यम् भवति । व्यभिचारः, अपवित्रता, अविनीतिता, विग्रहाराधना,

अभिचारः, कलहशीलं, ईर्ष्या, प्रेमोद्देगः, शतृत्वम्,
विभिन्नता वर्गभेदः, असूया, मद्यपानः, इत्यादयः अनेक
पापानि । योएतानि करोति तस्य देवस्य साम्राज्ये स्थानम्
नास्ति ।

(गाल् ५:१९:२१)

तृषातुराणाम् प्रति देवः एवं अह्वानम् करोति ।
“यो पिपासितः स मम सकाशम् संगच्छ, स्वेच्छया जीवन
जलम् लेबतु । (जान ७:३७, ३८)” योपिपासितः सः मम
सकाशम् आगच्छतु । यो निर्धनः सहि मूल्यम् विना एतत्
जीवन जलम् आसव अथवा दृग्धवत् जातम् पिबतु । एतत्
जलपाने सः पुन नं पिपासितो भवति । यदेतत् जलम्
शाश्वत जीवन जलाशयो भवति । (जान ४:१४)

4. कूर्मः ऐषोपि आलस्यः अभिचारः, कालविलंबं
च सूचयति । अविश्वासः अभिचारः । तंद्रस्य वांछां स्वकीय
नाशनम् करोति । यत् तस्य करौ कर्म करणे नेच्छति । सः
दुराशया दिनस्य हरणम् करोति । (लोकोक्तिः २१:२५, २६)
जषुवा इस्वइलीयान् प्रति एवमवदत् । तंद्राः न भवन्तु ।
यत् विलंबम् मानव स्वभावम् । जेसुदेवः एवम् वदति

राजमार्गं प्रवेशइतव्यम् । (लूक् 13:24) ‘यो अन्वेषयति स येव प्राप्नोति ।’ देवसमाज्यम् तीव्रताम् भग्नम् करोति, यथा तीव्राः बलात्कारेण प्राप्नुम् अन्यम् करोति ।

(माट् 11:12)

मोक्ष विषये अध्यत्मिक विषये च आलस्यः निरयं प्रापत्ति । तत् दैवप्रार्थनात् निवार्य, दैव विषये परिशीलना बुद्धिम् च निवार्य विनाशनम् आपादयति । यदि देवो वदति अद्यतन येव दैवे हृदयम् अर्पयितव्यमिति, परेद्युरथवां तदनन्तर दिनमेव तत् कर्तव्यमिति भूतो वदति । हन्त तत् पुण्यदिनम् नागच्छत्सेव । क्रीस्तु देवस्य कृपाम् विना, मुक्तिम् न लभ्यत्वम् मृतो भवति “यदि अद्य त्वम् दैववचनम् शृणोतु तत्काल येव प्रसन्नहृदयो भवितव्यम् ।” (हीब्रू 3:7, 8) परेद्युः त्वदधीने नास्ति । बहवः मुक्तिविषये विलंबम् कृत्वा विनाशमाप्नोति ।

कच्छपस्य कवचः प्रायशः भूतवैद्यै रूपयुज्यते । अभिचारः भविश्यदूणी इत्यादि विषये प्रत्ययम् ऐतत् सूचयति । कष्टकाले संप्राप्तो नरः दृष्टिम् प्रत्यक्ष दैवात् निवार्य अदृष्टमिति विश्वासम् निधापयति । सुजनस्य मार्गदर्शको देवः (साम् (37-23) यूयं रुजाग्रस्ताः ? तहि

क्रीस्तालये आचार्यन् विलोकयत् । ते तवार्थे प्रर्थनम्
 करोतु । विश्वासपूर्ण प्रर्थना सर्वं रोगान् निवारयति ।
 देवोऽपि तं उद्धरति । यदि सः पापी तस्य पापाः क्षालिताः
 भवन्ति । परस्परम् तव दुष्कृतानि प्रकटयत । परस्परम्
 स्वस्थये प्रर्थनाम् कुरुत । (जेम्स् ५:१४-१६) यत् अभिवृद्धिः
 नं प्राच्य दशित् न पश्चिमात्, न दक्षिणात्, आगच्छति ।
 किं च देव येव निर्णयिकः । (साम् ७५:६, ७) देवेन इस्राइल्
 देशीयाः ऐवम् विधम् आज्ञप्ताः । न कोपि भविष्यत
 वाचकः । अभिचारकर्मपरः, भूतसंभाषकः इत्यादि दुराचार-
 सक्तः भवतु । ऐते भगवता गर्हिताः (डियूट् १८:१०-१२)
 ऐते दुर्मार्गगामिनः देवसाम्राज्यात् बहिरेव वर्तन्ते ।
 (विवरणा २२:१५) त्वम् भविष्यद्वाचकै अभिचारकर्मपरैः न
 वंचिता भवतु । “अहमेव तवप्रभुः, तवदेवः (लेव १९:१३)
 भूतभाषणम्, प्रेतात्मभाषणम्, इत्यादि कर्मसु ते वंचकाः
 प्रतारयति । देवे त्वम् विलोकय । न विलोकय मृतान् ।
 दैव शासनम् दैव निर्णयम् च भावय । यदि ऐवम् न
 करोति तव हृदये कान्तिः नास्ति । (इसा ८:१९, २०)

ऐतत् पुस्तक पठनावसरे देवो त्वया प्रत्यक्षम्
 संभाषणम् करोति । तव पापानि उद्घोष्य, पश्चात्ताप्तो

भव । देवेत्वम् समर्पय । किं तु कच्छपस्य त्वदर्गतं आत्मा
आलस्यं करोति । संशयात्मो भूत्वा त्वम् ऐवम् आलोच
नाम् करोति । यदि अहम् यथार्थं क्रैस्त्वो भवेत्, मम
जनाः मित्रादयः किम् वदन्तु ।

ऐहिक विनोद विमुखत्वेन ते किम् मन्यते । येवम्
विधिना क्रिस्तोः अगाथ हृदय संपदा अनिर्वचनीय आनंदः
शाश्वतत्वम् च न दृश्यते । स्वजन भयात्, मरण भयात्
च त्वम् भूताविष्टो भवति । किम् च क्रीस्तः तेषाम्
समुद्धरणाय येव भवति । (हेबर २:१४,१५) अतिरिक्त
गमन वांछा तव हृदयम् शिलातुल्यम् करोति । यथा
कच्छपस्य कवचः ।

चित्रकः एष एको भयंकर मृगः । कोपः असह्यभावः
अविनीतत्वम् इत्यादि एष मुगो सूचयति । ऐते भावः
प्रायशः मनुष्य हृदयम् आक्रम्य, हत्यादि दारूण कर्मकारण
प्रेरणम् करोति । आवेश संयमनाय प्रयत्नम् करोतु ।
कि तत् वृथाप्रयत्नमेव । आवेश भावः अंतिमे स्वस्य
अतिदारूण स्वरूपम् प्रकटयति । तत् अविनीतत्वम् तव
हृदये अस्ति इति क्रीस्तेः पृरतः प्रकटनम् कुत्वा एतत्

भावात् त्वम् मोचइतुं प्रर्थयितव्यम् “तव नेत्रे कोपारूणिमा
न द्रष्टव्यम्” जेन् (45:5) कोप भावात् क्रोधातिरेकात्
विरम तुच्छ कर्मकरणे प्रेषितो न भव । सम (37:8)
क्रोथः नृशंसता, कोपः अविनीतत्वम् ईर्ष्याम् य कोपि
सोद्धुम् न शक्तो भवति (लोकोक्तिः 27:4) मूढानाम् हृदयः
कोपस्य आलयः । अतः तवहृदयात् कोपम् क्षालय ।
राक्ला (7:9,11:10) सर्वे कोपम् परिहर्तव्यम् (कोल् ३:8)

कापुरुषाः धैर्यविलंबनार्थम् प्रतीकार करणार्थम्
च मद्यपानम् कुर्वन्ति । “तत् मदिरा विषसर्पस्य
विषमित्युक्तम्” (डूइट् 32:33) पापी प्रतीकारम् रोचते ।
किंतुदेव येव प्रतीकार कर्ता । ऐसुदेवः एवम् वदति । “यथा
आत्मानम् तथा इतरम् च पश्य ।” “प्रेम्ण। तव
विरोथिम् पश्य ।” स्वपराधौ यो क्षमाभावम् वहते
तस्य अपराधानि दोवोऽपि क्षाम्यते । विषण्णता अंतर्गत
कोपम् च देवः न इच्छति । रक्तपात वांछा युद्धवांछा
मानवहृदयांतर्गत मेव । अतः यथार्थ शांतिः मानव
हृदये येव भवति ।

६. सर्पः ऐष सर्पः “ईडेन” वने ‘ईव्’ नाम्नाम् स्त्रियम्
वंचइत्वा देवस्य मधुर स्नेहस्य विच्छिन्नम् अकरोत् । आडम्

अथ ईव् विषये ईर्ष्यालुः, तयोः ऐश्वर्यर्य, दैव सन्निहित्यम्
 असहमानः 'सेटन' 'पतित देवता', लूसिकर् स्थानम्
 तयोराक्रमणम् च मत्वा विनाशयितुम् व्यूहमकरोत् ।
 देवस्य तयोर्मध्ये विरोध कल्पने कृतार्थे अभवत् ।
 मानवहृदये ऐतत् ईर्ष्यालुता परस्य सुखं नाशयति ।
 "ईर्ष्याभावः समाधिरिव दयाविहीनः :।"

(सोनमन् गीतम् ८:६)

ईर्ष्या, दुरालोचना, निवहम् हृदये निवेश्य पर
 सुख विनाशने प्रेषयति । हत्यादि अति दारुण कर्मस्वपि
 योजयति । प्रायशः ऐतत् संभविति स्त्री, पुरुषस्य जीविते ।
 अपि च व्यपार व्यवस्थायाम् तदितरे अपि ऐतत् संभवति ।
 क्रैस्तव कार्यकर्ताराः बोधकाः आचार्याः अपि ऐतत् ईर्ष्या
 भावाविष्टाः भवन्ति । ते स्वस्थ शीलम् नित्याप्रमत्तविधिना
 रक्षणम् कार्यः । तेषाम् हृदयाः परिशुद्ध दैवी प्रेमभावेन
 पूजनीयाः । ऐतत् वात्सल्यम् परिशुद्धात्मना अतिदूरम्
 व्यापितो भवति । अथवा तेऽपि आसुरी ईर्ष्या भावेन
 व्याघ्रातितो भवन्ति ।

भेकः ऐष भूमावुपलब्धम् नैकानि तुच्छवस्तूनि
 आहारार्थम् स्वीकरोति । ऐतत् दुराशा, धनलोभमिति च

पापम् सूचयति । तदेव सर्वं दुर्वर्तनाय मूलकारणो भवति । (टिम् ६:१०) कांगो प्रान्ते स्तिता काचन भेका पपीलिकानि निरंतरम् भोजयित्वा भोजयित्वा, अन्ते, उदारस्यविदारणे मृताः भवन्ति । पिशुनेनः दीन दरिद्र सहायार्थम् स्वहस्तम् किञ्चिदपि न चाल्यते । तेऽपि वक्रमार्गेनवा रुजुमार्गेनवा धनसंपादनमेव ऐकलक्ष्यम् कुर्वन्ते । अन्ते तेषाम् धनम् कीटादि ग्रस्तः नाशितो भवति ।

जीसस् दीवो वदति “ऐतस्मिन् भूमंडले धनसंचय वांछा वृथा भवति । एवम् विधम् संचितम् धनम् कीट, अयोमल, चोराधीनो भवति । तस्मात् परलोक धनसंचये मतिम् कुरुत । यत्र कीट अयोमल चोरादि भादा नास्ति । यत्र तव संचितम् अस्ति तत्रैव तव हृदयमप्यस्ति । (माट् ६:१९-२२) अचन नामक पुरुषः, तस्य गुहे संचितम् सर्वम् च विनाशितम् । सोपि हेम, रजित, मणिगणादि वस्तु जाते अतीव वांछाम् न्यस्तवान् । (जाषुवा ?) जूडास् येसुदेवस्य शिष्यः धनलोभस्य कारणात् स्वस्य अधिपम्, यजमानम् प्रतार्य अंतिमे आंदोलयतिस्म । धने, कांचने वा दोषम् नास्ति । अपिच एतयोः विषये मानव हृदये संजातम् तृष्णा येव दोषमित्यवगन्तव्यम् ।

विविध जातीयाः स्त्री पुरुषाः सहस्रमित संख्याकाः अकस्मात् धनागमनवांछया अनेकैरूपायै स्वस्य स्वकुलस्य

नाशनम् करोति । तथा शुनक तुरग पणादौ अशेष
 धनं व्यर्थम् करोति । अधिकश्रमां विना धनम् आप्नुम्
 वांछिताः चौर्य, हत्या, आत्महत्यादि दारुण कर्मानि
 कुर्वन्ति । धनाशा लोभयोः मित्रविधिना चलन्ति अनेक
 इतर भावाः । कीर्ति कांक्षा, अधिकार कांक्षा इत्यादयः
 एतयोः सहचराः । ऐते धन, राजकीय, मत, इत्यादि
 भिन्ना अधिकारमदाः । केयन प्रवक्तारः स्व वर्ग 'चर्चा'
 अभिवृद्धिम् कीर्तिम् च लक्ष्यीकृत्य, तदितर क्रैस्तवान्
 आचार्यान् दूषयति (मार्क 9:38) । ऐसु देवो वदति ।
 अतिसंचयेच्छात् अप्रमत्तो भव मानव जीवितम् धन
 संचयार्थम् न भवति (लूक 12:15) मूढो धनिकस्य कथा
 ऐवम् भवति । तस्य क्षेत्र अधिक फलम् संजातम् । स मूढः
 एवम् आलोचयति । ममैतत् संजातम् फलम् अतीव
 अधिकम् । अद्य स्तिताः राक्षणागाराः नातिविशालाः ।
 अतः तेषाम् स्थाने विशाल शाला निर्माणम् करिष्यामि ।
 तेषु निक्षिप्तं फलं चिरं माया विनियोगितो भवतु । किं
 तु देवोऽपि एवमवदत् । “मूढ ! रात्रौ तव प्राणं ग्रहिष्यामि ।
 कस्यवा ऐतत् फलम् भवितम्” इति । स्वस्य कारणाया
 यो संचयम् कुरुते सः देव समक्षे न धनिकः (लूक 12:16:21) ।
 अत्म न ज्ञेय, यावत् प्रपञ्च लाभमपि निष्कलम् भवति

(मार्क 8:36)। भोजन वस्त्रधारणादि सामान्यविषये मतिम् न कुर्वन्तु । किं च देवे सम्रज्य प्रवेशार्थमेव मतिम् कुर्वन्तु । ऐते प्रयत्नाः शाश्वताः । यत्र परलोधन मस्ति तत्रैव तव आत्मास्ति” (लूक 17:22-34) ।

8. सेटन्, असत्यवादिनाम् च पिता । सः असत्यम् तदितर पापनिवहे प्रेरणम् करोति । जीसस् वदति ऐते पापम् तव पितरस्य । तवापि तस्य संबंधी । किं च तस्य भावस्य आचरणम् त्वम् करोति । प्रारंभादेव सैटन् हतकः । तस्मिन् सत्यम् किञ्चिदपि नास्ति । थद्यसत्यम् स भाषते तत् तस्य स्वभावमेव । किं च स एव असत्यस्य मूलकारणः (जान 8:44) । स्वल्पमप्यसत्यम् महदसत्यमेव । असत्यानि वाक्, लिखित, नटना, रूपो भवन्ति । दांभिकः असत्यवादी । सः असत्य नटकः । देवः असत्यम् न वदति । तथा क्रैस्तवोऽपि । (टेंटस 1:2) देवस्य सहवासमस्तीति वदन् यो ओंधकारे अटति, सः असत्यवादी । (जान् 1:6) असत्यावादी, असत्यभिलाषी पृष्ठः शुनक प्रायः । सः भविष्यत्सूचना, विग्रहारधना व्यभिचार इत्यादि पापकर्मो भवति [रेव् 22:15] असत्य साक्ष्यकरणम्, असत्यवचनम् च देवो न सहति । (लोकोक्तिः 6:19)

9. नक्षत्रः मानवहृदय गत अंतरात्मभावम् वदति । तदत्र मलिनाविष्टः मृतः। निरंतर पापकरणे विपरीतत्वात् अंतरात्मा स्वकृतानि कर्माणि विवेकात् गणयितुम् न समर्थो भवति । ऐतत् दृष्ट अंतरात्मो, निश्चलत्वम् प्रायसः इतरसमये उद्विग्नो भवति । ऐतत् विपरीत विधिना वर्तते । क्षमायोग्यविषये उद्वेकः, उद्वेकप्रकटन-विषये क्षमाम् करोति । तप्त अयोदंडे स्पृष्टमपि स्पर्शा ज्ञनम् नानुभवति । ऐतत् विश्वाशविहीनत्वात् क्षुद्रदेवाता सूचना करणात् असत्येत्वात् दंभाचारात् भवति । ठिम् (4 : 1, 2, हेबर 10 : 22)

10. नेत्रः देवस्य, हृदये संभूतम् सर्वमवलोकयति दैव नेत्रात् किमप्याच्छादयितुम् न सभवति । अतः देवः हृदिस्थितानि सर्वानि रहस्यानि पश्यति । कालरात्रौ कृतम् वा, सांद्रारण्ये कुतम् वा, अग्ने कुतम वा, यन्नकुत्रापि कृतमवा देवो पश्यति । (एतस्मिन् चित्रे नेत्रः मानव सुखे सूचतं भावमपि प्रकटयति)

11. अग्नेः अल्प जिह्वा । हृदयस्य पापिनः सर्वत दृश्यन्ते । तत् देवस्य पर्याप्त वात्सल्यम् सूचयति देवः

पापम् न सहते नतु पापात्मनम् । देवः सर्वं मनुष्यगणान्
वात्सल्येन सदृश्यते । पापिनः मरणम् स नेच्छति ।
किन्तु पापी पश्चात्पत्तः, जीवयितव्यमिति भावयति ।
पापिनाम् रक्षणार्थम् क्रीस्तः अवतरत् । यदि पापी
पश्चात्पत्तो भवति तर्हि स्वर्गे समाधिक संतोषम्
संजायते । ऐते अल्प स्वरूपा जिह्वः । ऐसुदेवस्य रक्तम्
सूचयति, “एष मेषायितो देवः पापात् प्रपञ्चम् मुच्यते”

12. देवता देवस्य वचनम् सूचयति । देवः पतित पाप
स्त्री पुरुषार्थम् भाषते । पापी पश्चात्पत्तोपेन क्षालितः देवस्य
कान्तिम् वात्सल्यम् च आत्महृदये प्रवेशयितव्यो
भवत्विति ।

13. कपोतः दिव्यात्मस्य सूचकचिह्नः । एतदात्मा
अन्तिमविचारणकाले पुण्य पाप कर्मणाम् विभजनम्
कुत्वा विधीयते । ऐतत् कपोतः मानव हृदयम् बहिरेव
वर्तते । पापस्य संभाव्यता यत्र तत्र एतदात्मा नवर्तते ।

ऐतत् हृदयस्य चित्रः तव हृदय स्वरूपमिय
यद्यस्ति तथा देवस्य पुरतः उद्घोषय । देवस्य प्रवेशार्थम्,

तस्य कान्ति प्रवेशार्थम् हृदयम् सज्जी कुरु । ऐसुदेवे
विश्वासम् कृत्वा त्वम् रक्षितो भवति । देवः स्वभावतः
एव तवार्थे नूतन भावं च प्रसादयितुम् शपथम् करोति ।
द्वितीय चित्रे एतदेव सविस्तरेण सूचितम् ।

द्वितीयो चित्रम्:

एतत् चित्रम् देवस्य अन्वेषणे मग्नम् पश्चात्पत्त
हृदयम् सूचयति । चित्रेऽस्मिन् देवता करवालम् वहति ।
करवालः दैव वाक्यम् । देववचनः शीघ्रः शक्तिमंत
द्विधारायुत करवालादपि सूक्ष्मतरः अत्मां प्राणम् च
द्विद्या विभजयितुम्, अंगसंधीनि अस्तिमज्जादीनि:
विभेदयितुम् समर्थः अपि च हृदयांतर्गत भावन्यपि
संशोधितुम् समर्थः (हैबर 4:12) देवस्यवचनः ज्ञापयति
एवम् “पापकर्मणाम् मूल्यम् निधनमेव” । मानवः
यस्मिन् कस्मिन्नपि काले मुतो भूत्वा तदन्तरे विचारणा-
वधिम् प्रप्नोति । (हैबर 9:27) पापी विश्वसहीनः गंधक
आम्लादिना प्रज्वलित ज्वालायुत सरसि निपातितः

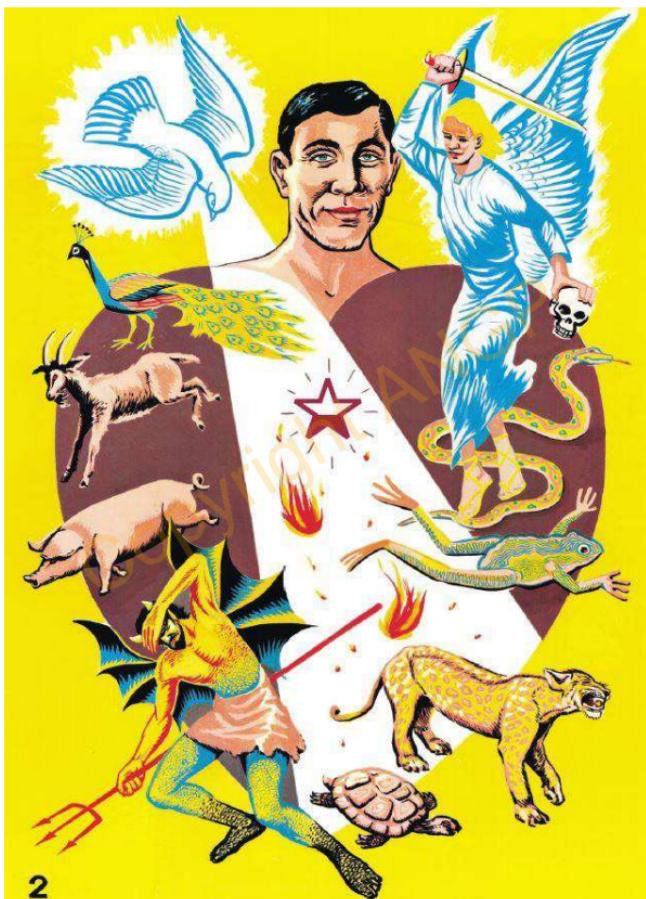
अन्य हस्ते देवता कपालम् वहति । एतत् पापिनाम्
मानवाः मर्तव्यमिति ज्ञापयितुमेव ऐतत् शरीरम् अशश्वत

एतस्मिन् अभिमानात् मनुष्यः शरीरम् अलंकरोति पोषयति, शारीरकवांछा परितृप्तिम् करोति । किंच अंतिमे ऐतत् शरीरम् शिथिलीभूत्वा क्रिमि कुलाविष्ट । भवति । आत्मा ऐव शश्वतः, विचारण समये देवस्य पुरतः गच्छति ।

चित्रेऽस्मिन् दैव संदेशम्, श्रोतुम् दैववात्सल्य प्रवेशार्थम्, हृदयम् सज्जीकर्तुमुद्यमितम् पापी दृश्यते पवित्रात्मा अंधकारपापाविष्ट हृदये प्रकाशयितुम् दृश्यते । प्रकश रूपी देवः देहमिति देवालयम् प्रविश्य अंधकरं दूरीकरोति । विविधै जंतुजालैः सूचितः पापसंछः पलायनम् करोति । अतः प्रिय पाठक ! प्रपञ्च कांतिः ऐसु देवः तव हृदयमपि प्रवेशयतु । अंधकारः पापकुत्याः संघच्छन्तु । चित्रे यथा विवृतम् ऐसु द्वः वदति “अहमेव निखिल लोकस्य कांतिः यो मामनुसरते स अंधकारे न संचरति ।” (जान् ८:१३) स्वकृष्णा स्वहृदयगत अंधकार मपनेतुम् त्वम् न समर्थः । तव विज्ञानम् च निरर्थको भवति । मुलभम्, मुखकरम् सीघ्रतमम् उपायम् जेसुदेवे अस्ति । यदि ऐसुदेवः विश्वस्य कांतिः तव हृदयाकाशमाक्रमति तक्षणे अंधकारस्य पापम् नास्ति । चंद्र तारादिगण

द्वितीयो चित्रम्

परिवर्तनासक्त

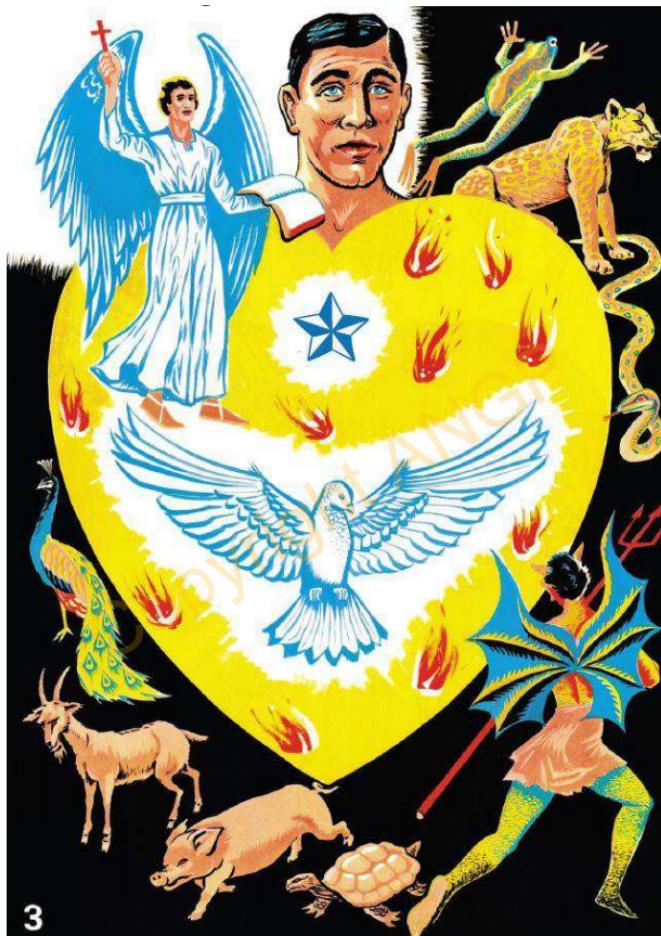
2. शिक्षित, पतित हृदयम्

अंधकार निशीधौ कियित् कतिम् संजनायति । किंच सूर्यस्य
 उदये, अंधकारः चंद्रादि अल्पप्रकाशहाग्रहऽपि गच्छन्ति ।
 एव मेव ऐसुदेवः सदाचारसूर्यः जेरूसलेम् देवालये
 प्रविश्य वुष, मेषकपोत विक्रयकारीन् बहिष्कृत्यएवमवदत् ।
 ‘प्रमाणग्रंथे एतत् लिखितम् मम मंदिरम् प्रर्थनामंदिरमेव
 न चोराणाम्’ निलयम् (मेट् २१:१३) तव हृदयम् देवस्य
 आलयम् । देवः अस्मिन् वस्तुमिच्छति । हृदय गृहम्
 सुंदरता, तेजो, संतोष प्रेमादि गुणैः संपूरितम् कर्तृमिच्छति ।
 न केवलम् मानव पापक्षालनार्थम् क्रीस्तः अवतरत् किंतु
 मनुष्यान् । पाप प्रभावात् निर्वर्तयितुम् विमोचयितुम्
 अवतरत् यदि संदृशः सूर्यः त्वम् विमोदिव्यति, तदा
 त्वम् विमुक्त ऐव भवति । (जान ८:३६)

तृतीयो चित्रम्

एतत् चित्रम् यो पापी याथार्थेन पश्चात्तत्पो तस्य
 हृदयस्य अवस्थाम् सूचयति । सः पापौ अद्य पश्यति
 स्वस्य पापस्य गुरुत्वम् दारुणता; अपिच तदैव कारणात्
 स्वस्तिके क्रीस्तः मरणमवाप्नुयादिति । देववाक्स्यय रूपी
 देवता यथा स्वस्तिकम् सूचयति तथा तस्य हृदयम्

द्रवोभूतम् करोति । स पापी विचलितो भूत्वा स्वकृतं पाकर्मण्यधिकृत्य हृदयपूर्वकम् पश्चात्तापम् अनुभवति ।

3

यथा सः पश्यति देवश्य समधिक प्रेमा क्रीस्तु द्वारा प्रकटितमिति, तथा तत् प्रेमा तस्य हृदयम् द्रावयति ।

यदा देवस्य कुमारः क्रीस्तः तस्य पापक्षालनर्थम्
अवतार्य, तस्यार्थे स्वेच्छया अभिशप्त वृक्षे मृतइति ज्ञात्वा
सः विशेषेन पश्चात्प्तो भवति ।

ऐसु देवः अवमानितः, सूचीकिरीटेन अलंकृतः
कीलदिग्ध हस्त चरणः तीव्रतरेन भादितः, अंतिमे मानव
पाप निमित्ते मृतः इत्येतत् सत्यम् पश्चात्पत्स्य हृदयम्
अतोव संचालयित्वा तत् हृदये जीविते एव विप्लवात्मक
परिणमानि असृजत् । देव वचनं शृत्वा यथा दर्पणे तथाः
तदूचने दृष्टबा, स पश्चात्पत्तः कियत् दूरम् देवात् स
विघटितः, दैवाज्ञाम् यथा उल्लंघितः विद्यते । दैवी प्रगाढ
संतापः अस्मिन् संभूतः सः अश्रुपूर्णमुखः सन् देवस्य पुरतः
उच्चैः रोदति । ऐसु देवः तस्य समीपम् आगच्छति । देवस्य
प्रेमा देवस्य शाँतिः तस्य हृदयम् विशति यदा सः इद्यम्
ज्ञातो भवति । “देव पुत्रस्य ऐसु देवस्य रुधिरम् पापौधान
प्रक्षालयति” इति । (जान 1:7) भग्नहृदयाणाम् हृदये देवो
पपौधानि प्रविश्य शुद्धात्मत्वाय क्षालयति । (साम 34:18)
याथा देव वाक्यम् निर्धारयति” मम दृष्टिः एतत् अपरि-
शुद्धात्मनि निष्क्रियते पतति । यो मम वचनम् शृत्वा
कंपितो भवति (इसा 6:2) । पवित्रात्मा ऐसुदेवस्य

वाक्यम् तं प्रति रहसि वदति ” पुत्र ! (पुत्रि) संतुष्टो भव । क्षमाभावेन तव पापाः क्षालिताः ” स पश्चात्पत्त हृदयः, स्वस्तिकम् दृष्ट्वा, तस्मिन् पातितम् ऐसुदेवस्य रुधिरम् च दृष्ट्वा, तस्यार्थे एतत् सर्वम् कृतमिति विज्ञायते । तस्य पापक्षालनाय आरंभम् कृततिमिति स भावयति । ऐसुदेवः मानवानाम् शोकम् स्वयमेव स्वीकृत्य “मनुष्याणाम् मार्गातिक्रमणाय क्षतगात्रः असमत्वाय क्लिन्नो अभवत् ।” “देवः, क्रिस्ते मानवलोके प्रभूतम् असमत्वम् निधापयति । (इसा ५३)

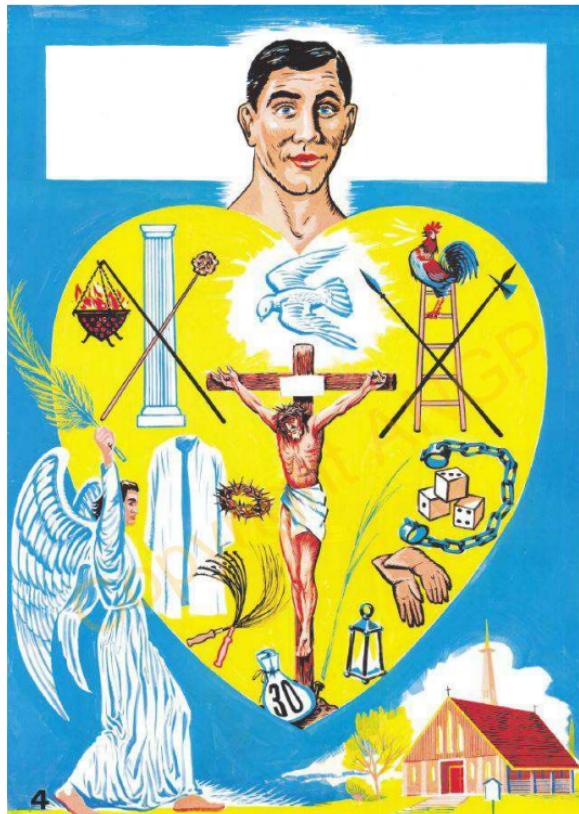
प्रक्षालित हृदये देवस्य प्रेमा, पवित्रात्मा च निवस स्थानम् करोति । विश्वास भावेन यदा पश्चात्पत्तः ऐसुदेवम्, स्वस्तिकम् च पश्यति तदा तस्यपापक्षालनारंभम् कृतमिति सः चितयति । अतः देव कुमारस्य क्रीस्तोः रुधिरम् पापात् स्वम् क्षालितमिति सः ज्ञायते (१ जान १:७) अद्य निश्चयम् करोति: यो क्रीस्ते विश्वासम् विधीयते तस्य नाशनम् नास्ति । सः नश्वरः । (जान ३:१६). “एसु देवस्य रुधिरे उद्वारणशक्तिः पापक्षालन शक्तिरस्ति । तस्य वात्सल्येन एतत् संभवति (रोप १:७) तुच्छ, शरीरक वांछा इति पापस्य स्थाने देवे समर्पणभवम्, शेवाभावम्

च विवर्थयति । “देवः प्रथमतः मनुष्यात् प्रेमभावेन द्रक्ष्यति ।” प्रपञ्चे, प्रापंचिकविषये, अनुरागम् विहाय, पश्चात्तप्त हृदयः दैवे दैव विषये अनुरागम् प्रदर्शयति । अतः एतत् चित्रे विविध पापसूचकाः जंतवः हृदयात् बहिरेव वर्तन्ते । अपि च सेटन् स्वस्य पूर्वस्थानम् वर्जयितुम् न रोचते । पुनरपि प्रवेशयितुम् अनुकूल्यम् अवेक्ष्यमाणः सः दुष्टिम् पश्यात् प्रसरति । अत एव देवः प्रबोधयति “अप्रमत्तो भव प्रार्थनापरो भव इति । ऐवम् विधिना दैत्य प्रतिघटनेन सकाशात् दूरम् पलायनम् कुरुते ।

चतुर्थ चित्रम्

इदम् चित्रम्, मानवलोकप्रभुः रक्षकः एसुदेवस्य त्यागात्, संपूर्णशातिम् विमोचनम् च अधिगतम् क्रैस्तवम् सूचयति । “अतः अन्येषु नास्ति प्रभावम् स्वस्तिके ऐसु देवे एवास्ति प्रभावम् अस्मिन् प्रपञ्चः संलग्नः प्रपञ्चे सः संलग्नः “गाल् (६:१४)। स्वतिके एसुदेवः मुतः । यथा मुतः तथा” वयमपिपापे मुताः पुण्ये पुनरुज्जीवितः भवन्तु । (१ पेटर २:२४); “प्रपञ्चे संलग्नः क्रैस्तवो भूत्वा, शरीर सुखम् विहाय आत्ममर्गमनुसरणीयमित्याज्ञा ।” (गाल् ५:१६ २५)

चिन्ते हृदयेऽस्मि एसुदेवम् विवस्त्रम् कुत्वा, बंधने उपयुक्त
स्तंभम् च दृश्यते । दारुण कशाघातेन हिंसितः । एतत्

4. क्रीस्तु देवे संलग्नः

कशापि संदृश्यते । मनुष्यैः कृतम् पापस्य कारणात् स ऐसु
देवः भृशम् धातितः यत्र “मानवलोकस्य शांतिः तस्मिन्नेवेति

शास्तः “हिरण्मय किरीटस्य स्थाने कंटक किरीटः तस्य
 शिरसि न्यस्तः, राजयोग्यम् राजदंडस्य स्थाने तस्य दक्षिण
 हस्ते शरकाप्ठः न्यस्तः। तथाविधम् सः परिहसितः
 हिरोड्, अपिच तस्य अनुयायिभिः। ते तस्य पुरतः
 परिहासेन प्रणामम् कुत्वा “हे राजन्, ज्यूप्रजा नायकः !”
 इतिसंबोध्य, निष्टीवनम् कुत्वा, शरकाष्टम् गृहीत्वा,
 शिरसि घातमकुर्वन्। कूरत्वेन, परिहासेन, तथाविथम्
 अवमानम् कृत्वा सः ऐसुदेवः संलग्नाय अपनीतः।

अनेकाः क्रैस्तवंमन्याः क्रीस्तालये प्रर्थनाम् कृत्वा,
 प्रभोः भोजने स्तित्वा, देवस्य गोतानि आलापिताः सन्,
 स्वैः पापकृत्यै पुनः पुनः रक्षकम् संलग्न शरीरम् कुर्वन्ति।
 यो “प्रभु प्रभु” इति मम समीपम् आगच्छति, ते सर्वे
 स्वर्गस्य साम्राज्यम् न प्रविशति। किं तु यो मम पितरस्य
 अभीष्टम् कुरुते स ऐव तत् साम्राज्यम् विशति।
 (माट् 7:21-27)

अस्मिन् चित्रे जूड़ीया धनकोशमपि दृश्यते। तैः स
 ऐसुदेवः प्रतारितः। विशत् रजित निष्क मूल्याय स
 विक्रीतः। धनाशा तस्य हृदयम् गृहोत्वा बुद्धिम् अंधतुल्य-

मकरोत् । दीपः शृंखलादयः सैनिकै रात्रौ जेसुदेवस्य । बंधने उपयुक्ताः । अक्षाः प्रायशः द्यूते नियुक्ताः तस्य ऐसुदेवस्य वस्त्रं निर्णयार्थं सैनिकैः प्रयुक्ताः । तथा देवस्य एतद् भविष्यद्वाणीम् यथार्थमकरोत् । “मम वस्त्राणि विमुच्य अच्छादनविषये निर्णीतुम् अक्षप्रमाणम् ते स्वीकुर्वन्” (साम 22-18). जेसुदेवात् ते सर्वम् गृहीत्वा, तमेव विशृजत् एवम् वदतः । “वयम् अस्माकम् परिपालयितुम् तम् न स्वीकरिष्याम ।

प्रयशः एतत् मानव स्वभावः । देवस्य आशीर्वादानि प्रप्तुम् ते मानवाः उत्कंठिताः भवन्ति । किं च देवस्य ऐकाधिपत्यम् अंगीकर्तुम् नेच्छन्ति । अनेकाः कष्ट काले, निस्पृह समये सहायार्थं मेव देवः अस्तीति मन्यन्ति ।

शूलेन भटाः ऐसुदेवस्य पाश्वर्म्, हृदयम् च बिभेदुः । “तस्मिन्नेव समये रुधिरम् जलम् च समुद्भूतम् ।” (जान 19:33:37) कुकुटारवात् पूर्वम् त्रिवारम् जेसुदेवम् तिरस्कृत्य अनंतर काले पीटर् अश्रुपूर्णः पश्चात्ताप्तोऽभवत् । वाचा कर्मणा त्वम् ऐसुदेवस्य पुरतः पश्चात्ताप्तो भव अथवा अन्यजनानाम् समक्षे कर्तुम् लज्जितः । जेसुदेवे नोक्तम् “यो मनुष्याणाम् पुरतः प्रकटमानः मय्याधिकृत्य

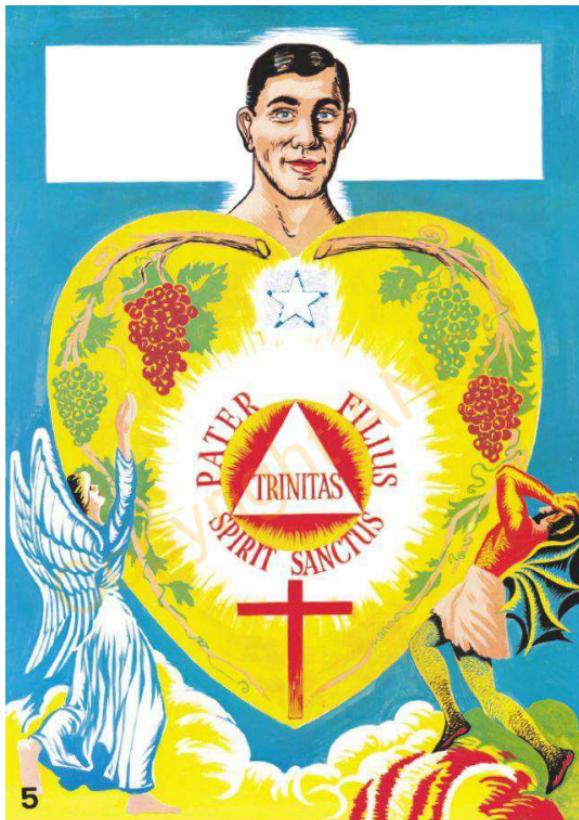
पश्चात्पतः तं प्रति अहम् पि स्वर्गलोक पितरि तत्र कृतम्
प्रकटनं करोमि । किंच यो तथा न प्रकटयति किंच
अन्यैः गरतः माम् तिरस्करोति तम् पि स्वर्गलोके पितरस्य
पुरतः अहम् तिरस्करिष्यामि (माट 10:32, 33)

अपि च एवम् वदति जेसुदेवः यो स्वस्य स्वस्तिकम्
न गृहीत्वा, माम् नानु सरति स मय्यनुरूपो न भवति ।
(माट 10:38) यो क्रीस्त नामक शिलायाम् तिष्ठति स
एव कृतार्थः ।

मदर्थम् पुराण शिलः विभिन्नः
त्वयि मम विश्रमार्थम् अनुज्ञाम् देहि
रुधिम् जलम् च
त्वत् नदीमुखात् यत् प्रसृतम्
तत् पापस्य दिव्यम् औषधम्
पापात् मां प्रक्षालयतु ।

ऐतत् पवित्रोकृत हृदयम् सूचयति । इदम् हृदयम्
देवस्य निरतिशय वात्सल्यात् संरक्षितम् ऐतत् हृदयम्
देवस्य निलयम् अभवत् । अपिच देवकुमारस्य,
परिशुद्धात्मनः आलयम् अभवत् । यथा वदति ऐसुदेवः

“यो मां पश्यति प्रेमणा, सः मम वाक्यं अनुसरति
तमपि अहम् च देवश्य प्रेमणा पश्यन् तस्य हृदये

5

5. पवित्रीकृतहृदयम्

निवासयावः ।” (जान् १४ : २३) देवः क्रीस्तु द्वार
मनुष्यान् उद्धारयति आशीर्वादम् दिशति । (लूक् १ : ५२)

एतत् हृदयम् अद्य देवस्य यथार्थालियम् भवति ।
 पापम् एतस्मात् सर्वम् प्रक्षालितम् । अननृत पिता सैटन्
 अधीने यत् जंतु समुदायो अस्ति तस्मिन् स्थाने परिशुद्धात्मा
 प्रवेशम् करोति । अपरिशुद्ध पापनिलयम् सुंदरम्, फलवृक्ष
 भरितम् उद्यानवनमिव रूपांतरम् धृत्वा, शति; विनीतत्वम्
 विनयम्, व्यधानुभवयोग्यता, विनयम्, योग्यता विश्वासम्
 इत्याति सकलगुणोपेतो भवति । ऐसुदेवस्य यथार्थं
 फलभरित शाखा इव स सज्जनो वर्तते । एतत् फल
 संभवस्य रहस्यम् इदम् सज्जनो अयम् क्रीस्ते अपिच
 क्रीस्तः अस्मिन् सज्जने निवासम् करोति । (15-1-10)
 एष सज्जनः पवित्रात्मना परिपूरितः, उपदिष्टश्य भवति ।
 शरीरक सुखादिकानि जेतुम् अस्य समर्थता अद्यास्ति ।
 पवित्रात्मस्य, प्रभावेन तदात्म मार्गसंचारे शारीरकसुख
 विमुखत्वे च समर्थता संभवति । स हि न चिरम् प्रत्यक्ष
 दृश्य श्रवण अनुभूत्यादि प्रमाणम् स्वीकरोति । किं
 च स विश्वासेन स्तितो भवति । यत् क्रीस्तु देवे
 विन्यस्तम् विश्वासम् प्रापंचिक जयम् ददति । ऐसुदेवस्य
 पुनरागमने विश्वासं निद्याय सः सुदृढो भवति । देवस्य
 शाश्वत प्रेमाविष्टः सः जीवनम् करोति । “ऐषाम् हृदये
 स्वच्छताऽस्ति ते दैव दर्शनम् लभन्ते” (माट् ५ : ८)

डेविड् नामको नराधिपः अधिक ऐश्वर्ययुतः, स हि अनेक समरेषु बाह्य शत्रून् अजयत् । अपिच स्वस्य अंतरंगे महत् युद्धम् अरब्धमिति ज्ञात्वा ऐवम् प्रार्थनाम् अकरोत् । “हे देव मम हृदये स्वच्छताम् निद्याय नूतन अध्यात्मिक शक्तिम् प्रदेहि” (साम् ५१ : १०) विना यथार्थ पश्चात्तापम् विना दैवस्य करुणा न कोपि स्वत ऐव विसुद्धो भवितुम् शक्यते । ऐतत् डेविड् नराधिपश्च वृत्तन्तम् विशदम् करोति । वृथा प्रतिज्ञादिभिः विनीतत्वमिति जीर्णवस्त्रं संसोधयितुम् यो प्रयत्नम् करोति, तस्य हृदयम् देवस्य यथार्थ निवासम् – भवितुम् नार्हति । ऐसु देवः ऐवम् प्रतिज्ञामकरोत् । तव विषये सहायकरणे अतीव कुतूहलेन” त्वयि अहम् पवित्र जल प्रोक्षणम् करिष्यामि, सर्वविध मलिनेभ्यो त्वम् विमुक्तो भवति । अहम् तव विनूतन हृदयम् दाश्यामि । तव पाषाणसदृशम् हृदयम् अहम् हरिष्यामि । अपिच मम शक्तिम् त्वयि प्रेवेशयामि । तदा त्वम् मम सारूप्येन संचरति, मम न्यायनिर्णयानि त्वम् आचरति (ऐजेक् ३६:२५-२८) ऐतदेव नूतनग्रन्थांतर्गतार्थम् यत् देवे स्वस्य कुमारस्य क्रीस्तोः स्थिरेन प्रमाणम् अकरोत् । ऐतत् चित्रे देवता पुनरपि दृश्यते देवे यथार्थ भक्ति भय भावाविष्ट पुरुषानाम् शाश्वत जीवन भागिनाम् निमंत्रणाय,

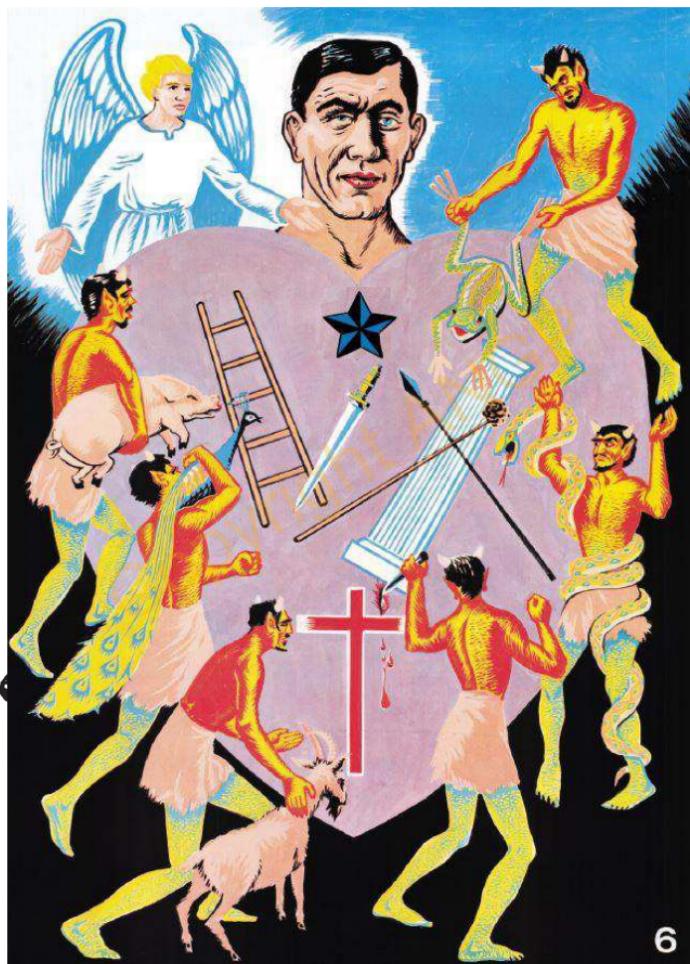
तेषाम् परितः रक्षणार्थाय प्रायशः देवताः नियुज्यन्ते
(साम ३४ : ७, ११ : ११ डान् ६ : २२, माट् २ : १३
१३ : ३९ १८ : १० अधिकरणाः ५ : १९, १२ : ७, १०)

ऐतत् चित्रे भूतमपि संदृश्यते । हृदस्य अन्तिके
स्तित्वा स्वस्य पूर्वं निवासम् पुनः प्रवेशयितुम् तरुणम्
प्रतीक्षते । अतः देवतामुखेन वयम् सूच्यन्ते । “आपदा
रूपेण भूतो अयम् गर्जितम् सिंहमिव भक्षणार्थम् इतस्ततः
संचरति ।” (पीटर ५ : ८) प्रायशः ऐते भूताः तेजो
देवतारूपाण्यास्ताय रुषीम् प्रतारयति ऐहिक सुखानुभव
नाय । यदा वयम् भूतान् प्रतिघटन्ते तदा ते पलायनम्
कुर्वन्ति । जेम्स (४ : ७)

षष्ठ चित्रम्

ऐतत् चित्रे तिरोगामिनस्य दयनीय स्वरूपम् दृश्यते ।
तस्य ऐको अक्षि निमीलितम् । ऐतत् सूचयति क्रैस्तव
जीविते सः निरासक्ते सुप्तो भवितुं प्रारंभम् करोति ।
तस्य अपरम् नेत्रम् लज्जाराहित्येन प्रापंचिक सुखान्
प्रेम्णा विलोक्यति । तस्यहृदये कांतिः क्रमेण लीनोभवति ।
तस्य हृदये संदृश्यमानम् भवति - क्रीस्तु देवस्य सह

बाधनुभव विमुखत्वम् । प्रापंचिक सुख प्रेरकानि तस्य
परितः अनेक विषयानि सन्ति । देवस्य वचनम् श्रवणाय

6

६. विमोहितम् द्वैधीभूतं हृदयम्

विमुखोभूत्वा प्रेरक भूतस्य वृधाप्रतिज्ञादिकानि रहसि कृत सूयनानि गृहणाति ।

रोऽपि देवालयं नित्यम् गच्छति, आच्छादय स्वस्य प्रापंचिकत्वम् मत परिच्छदेन । तस्य हृदये देवस्य प्रेमा शीतलीकृतम् । हृदये अंतरात्म सूचक नक्षत्र कांतिः मंदताम् व्रजति । नचिरम संतोषेण धृतम् कि तु अति कष्टेन धृतम् । क्रमेण विश्वास विहीनो भूत्वा प्रथनावसरे दैवम् विसृज्य, स्वस्य हृदयस्य प्रमत्तता विषये निर्लिप्तो भूत्वा शनैः शनैः विमोहक भूताय स्थानम् करोति । यथार्थ विश्वासिकानाम् समागमम् विहाय प्रापंचिक विषयासक्तानाम् समागमम् वांछति ।

मयूरस्य गर्वभावः पुनः प्रवेशम् करोति । दैव कृपया रक्षितमिति विस्मृत्य गर्वितो क्रैस्तवो भवति । मद्यपानोन्मुखता पुनः प्रवेशम् करोति । प्रापंचिक स्नेहिता नाम् समागमे ऐतदेको अवकाशः आध्यात्मिक जीवनस्य न भग्नम् करोति इति भूतः सूचनाम करोति । शारीरक वाँछनुभव भावाः उद्भूता भवन्ति । नृत्या-लयादि सुखानि स्वभाविक इति भूतप्रेरणात् वदति । पापम् न पापमिति सः वदति ।

थदा क्रूर विहंगाः, दुष्ट भावना समन्विताः उपरि
संचरन्, क्रमेण हृदये निवासम् कुर्न्, दुष्ट भावानि
विवर्धयन् आक्रमन्ति तदा वयम् पतिताः । कनिष्ठांगुली
दाने थदा स्वल्प प्रवेशावकाशम् लब्धवा, तदा तत् भूतः
त्वम् सर्वम् अत्म हृदयादिकम् ग्रसते । अंतिमे त्वम्
शश्वत नरके विशृजति । अतः देवो प्रमापीकुत्य ऐवम्
वदति – यौवन वांछा प्रभावितो न भव । पापानि सर्वानि
विसृज्य विजेतारम् विमोचकम् ऐसुदेवम् गच्छ ।

कश्चित् मनुष्यः करवालेन हृदयम् विदारयन्
दृश्यते । एतत् क्रैस्तव मत व्यतिरेकताम् सूचयति ।
निदात्मक वाक्येन परिहसित अधराभ्याम्, ते विदारयति
क्रैस्तवस्य हृदयम् । एतत् प्रतिघटना निरोधयितुम्
द्वैधीभूत हृदयः न प्रभवति । सः मानवान् प्रति भीतो ।
भवति न दैवात् । अतः स मनुष्याणाम् शुल्कदासः
भवति । देवात् विद्वरम् गच्छति । कष्ट काले संप्राप्ते
कोपावेशदि भावाः बलात् स्थानम् संपादयन्ति । ईर्षारूपी
सर्पः, थदा इतरेषाम् अभिवृद्धिः संभवति तदा अवतारम्
कृत्वा शनैः स्थानम् आक्रम्य, अर्थाविकाशम् लब्धवपि
हृदयकवाटमुःघाटयति असह्यासहिष्णुतादि भावाय ।

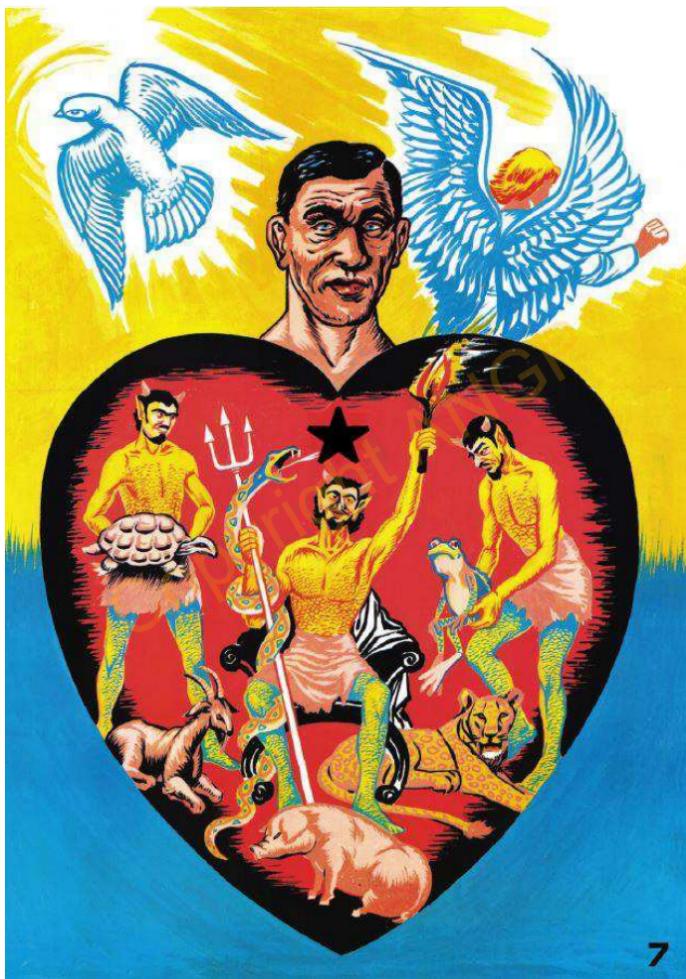
यदा एसुदेवस्य सूचनानि, न गृहणाति तदा धन लोभम् हृदये प्रवेशयति यत् ऐसु देवो वदति “सुपरीक्ष्य, विमोहितो न भव” (माट् २६:४१) “अतः सहि सूचनाम् शृणोतु अथवा तस्य पतनम् निश्चयम् भवति।” (१ कोर. १०:१२) भूतस्य कूरास्त्र निवारणार्थम् दैवमिति कवचम् धारइतव्यम् । (ऐक ६ : ११-१८)

सप्तम चित्रम्

ऐतत् चित्रम् तिरोगामिनस्य हृदयम् सूचयति । पूर्वे स्वर्गस्य प्रतिफलम् लब्धवा, पवित्रतमनः अनुग्रहम् लब्धवा अद्युना ऐषो परिच्छ्रुतः । “शुभावार्ता” तस्यार्थम् उद्घोषितमपि, सः न पश्चात्पतः देवम् नाश्रयत्येव । यदा देवो प्रार्थयति तदा यो कठिन हृदयो भवति तस्य दुरवस्था अधिकम् भवति तस्या क्रमेण स्वस्य संस्करणार्थम् कृता श्रमा वृथा भवति ।

तिरोगामिनम् प्रति एवम् वदति । एसुदेवः तस्य स्थितिम् वर्णयति । यदा मलिनात्मा हृदयात् निर्गता तदा तदात्मा शुष्क क्षेत्रे विश्राम्य, अन्यतमम् मनुजम्, न पश्यन् आत्मा वदति “अहम् पूर्वनिवासमेव पुनर्ग-

मिष्यामीत् । यदा आत्मा पुनरागच्छति तदा पश्यरि
एतद् हृदयम् परिशुद्धम् । तदवसरे मलिनात्मा पुतन,

7

7. तिरोगतम्, कठिनम् हृदयम्

गच्छन सप्त दृष्टात्मनि अधिकतरमिव क्रूरत्व सहितानि
कियं ते सर्वे हृदयम् प्रविश्य आवासम् कुर्वन्ति । एतत्
अंतिम दशा प्रथमदशादपि दुःख भूइष्ठम् भवति
(लूक १ : 24-26) यथालोकोक्तावुक्तम् तथा सर्वमभवत् ।
'शुनकः पुनरपि स्व वमनम् प्रति गच्छति । सूकरी
सुस्नाता पुनरपि कदम्म् प्रति गच्छति । (२ पीटर २:२२)

एतत् पुराण ग्रन्थाः, अपश्चात्पत्तिरोगाभिनः
पापहृदयम् दर्शयति । दीपम् सर्वविथ माया समन्वितम्
शश्वतनिवासार्थम् हृदयमाक्रम्य परिपालनम् करोति ।
पवित्रात्मतः यत् स्वादु कपोतः हृदयम् जहाति । यत्र
पापम् पवित्रात्माच, सहजीवनम् न कुरुतः एककाले
हृदयम् दैवस्य आलयम् सैटन् निवासम् भवितुम् न
समर्थः । देवता दैववाक्यम् गच्छन् पृनरेव नरम्
पश्यनि, यदि 'पश्यात्पत्तकुमार, इव भवत्विति ।
यो सूक्ष्योग्याहारेन उदरपोषणमकरोत् तदा सः पुनरा
गच्छन, "अहम् तवविषये, दैवलोक विषये च अपराथ
मकरोद । अहम् तवकुमार इति वक्तुमयोग्यः । (लूक १५:१८),
पश्यात्पत्तकुमारम् पश्यान् पिता च क्षमाभावेन तम्
स्वीरोद ।

चित्रे अस्मिन् हृदये यथार्थं पश्चात्तापं सूचकानि
भवानि न दृश्यन्ते । अपिच दैवाभिसुख्यम् क्षमार्थम्
प्रर्थनापि नास्ति । तस्य अंतरात्मा यथा तप्रअधोमुखेन
दिग्द्विमिव निश्शब्दा भवति । तस्य श्रवणेस्तः किंच ऐसु
देवस्य सानुनयवाक्यानि श्रवणाय । तस्य अक्षिणी अगाथम्
नरककूपम् पदान्तिके आस्तम द्रष्टुम न नशकनुतः ।
पापसंचये संलग्नोपि स नलज्जितो भवति । तस्य हृदये
परिपालनार्थं आगस्य सैटन् राजानमिव तिष्ठति । ध्वस्य
समाधिरिव श नरः बह्यवेषात् धार्मिको मतपर इव
किं च “आौतरे शल्यासंघयुक्तो दृश्यते । माट् (२३ : २७)

सत्यभावस्य तिनम अनृतस्यपिता (सैटन्)
आक्रमति । सर्वानि पापानि सर्वैः मृगै प्रत्येकम् प्रत्येकम्
दृष्ट शक्तिनभिः संकलिताति तस्य हृदयमाक्मन्ते । ऐतैः
विमुक्तिमिच्छनपि स पुरुषः बद्धो भवति । मोसेस शासनम्
उल्लंघ्य सः मृतो भवति अथवा त्रीणि अस्य सन्ति ।
यावत् शिक्षाम् सः अनुभविदृ योग्यो भवति, यो ऐसुदेवस्य
रुधिरात् पवित्रीकृतः तत् रुधिरम् अपिवत् वस्तूनि
पवित्रकिरणाय उपयुक्तम्, दयालू शुद्धात्मा विषये कियत्
दुष्कृतम् कृतगिति । “हेवर (१ : २८, २९; पेट् २ : १-१४)

सुहृद ! यदि ऐतत् चित्रम् तव हृदयस्य साम्यताम् बहति
 तत् निरालस्यः हृदयांतरालात् त्वम् देवम् प्रर्थय। यथार्थं।
 पश्चात्ताप भावेन यदित्वम् उपगच्छति तदा देवः सुमुखे
 भूत्वा तव पापानि क्षमातिरेकेन क्षालयति । यदि
 त्वमिच्छसि देवः तत् भूतम् सपरिवारम् निर्हरणं करोति ।
 कुष्टो इव “यदि त्वमिच्छसि माम् परिशुद्धम् कुरु” किं च
 ऐसुदेवो प्रत्युत्तरम् वदति “अहम् कारइष्यामि त्वम्
 परिशुद्धो भवतु” इति । (मार्क 1 : 40, 41) किं च त्वम्
 कठिनात्मो भवति, अंधकारम् वांछति विहाय कान्तिम्,
 तदा तव नास्ति आशा, नास्ति सहायम् च त्वम् जोवनम्
 विहाय मरणम् वांछसि । “पापस्य मूल्यम् मरणमेव”
 (रोमन्स 6 : 23)

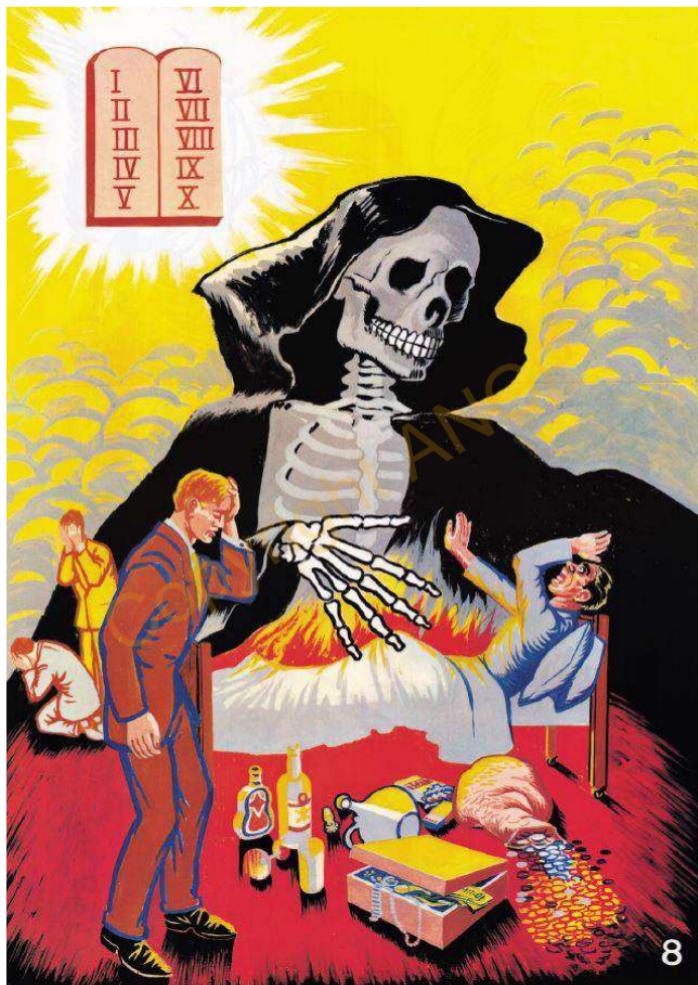
अष्टम चित्रम्

एतस्मिन् चित्रे आसन्नमरणो पाषाणसदृशो पापी
 दृश्यते । सः बाधातप्त शरीरः मरण भयाकुलित हृदयो
 दृश्यते । अनिरोक्षितसमये, अकस्मादेव मरणम् (स्ति
 पंजरम्) आसन्नम् भवति । पापस्य मायारूपानि सुखानि ।
 अद्य पापस्य दारुणम् मूल्यम् सः प्रतीक्षते । नरकस्य

अतिदारुणकष्टाः अधीनम् पापिनम् आक्रमन्ति। प्रथिनाय
अद्य सः इच्छन्नपि तदर्थे सः असमर्थो भवति। देवस्य
करुणाम् एतावत् पर्यन्तम् विहाय, तस्य सायुज्ये सः
समर्थो न भवति। इतः पूर्वम् ऐ हिताः सन्ति ते तस्य
शयनसमीपे स्थातुमपि नेच्छन्ति। तेषाम् वृथालापाः
न तस्य उपशान्तिम् दिशन्ति। पायशः पापमार्गेन
संप्राप्तम् तस्य धनम् जीतकालम् वर्थयितुम् अशक्तम्
भवति तस्य हृदये वेदनाम् अपनोदनम् न नरोति। दैवे
लग्न मनस्को स न भवति यत् तम् तथा भवितुम् भूतो
नानुज्ञाम् दिशति।

यद्यद् वस्तुनि अत्यादरेण एतत् पर्यन्तम् स संभा
वद्यति, ते सर्वे तस्य विडंबनम् करोति। विश्वाशहीनो
पशुपालः तस्य सहायम् कर्तुम् न समर्थो भवति। यत् सः
दैवस्य कृपाम् अगणयत् शाशनेन अभिशप्तः। अद्य सः
चितां करोति -- जीव रूपी देवस्य स्वाधीनता भयंकर
मिति। (हेबर 10 : 31) सः अवसान समये अथवा
अन्यतमानुकूलसमये, दैवम् संभावयितुम् आलोचयति,
किम् च कालातीतमभवत्। अवसाने दैवम् प्रति निश्चल
भक्तिभावम् विहाय अकस्मादेव राहसाधिक पुरुषाः

स्त्रियन्ते । यदा स देवो संशेवनार्थम् सुलभो भवन्ति तदा
तम् प्राप्नुम् युक्तमेव । एतत् आसन्न-मरणो पापी दैवस्य

8. पापिनः दुरवस्था

सांत्वन, रक्षण वचनानि न शृणोति । अपि च रक्षको
न्यायाधीश्य वचनम् एवम् शृणोति हे अभिशप्तः मम
सकाशात् द्वूरम् गच्छ । सैटन, तस्य अनुचरार्थम् निर्मितम्
शश्वतनरकाग्निमय निरख्यम् एव तव स्थानम् भवति ।
(माट् 25 : 41) ‘‘जीवित कालेएकस्मिन् समये पुरुषो
मृतो भूत्वा अन्तिमे न्यायनिर्णयम् अनुभोक्तव्यम्
(हेबर 9 : 27)

नवम चित्रम्

क्रैस्तवः ऐहिकप्रेरकानि विषयानि निवर्य, अनेक
विषम घटान् उल्लंघ्य विमुक्तः ऐतस्मिन् चित्रे दृश्यते ।
विविधै विधैः सः आकर्षितोऽपि असमाप्तिपर्यन्तम् स्थिरः
सन् विजेतादपि अधिकम् फलम् क्रीस्तः द्वारा लभते ।
क्रैस्तवे मते सः प्रविश्य तत्रैव तितिक्षया स्थित्वा वामेवा
दक्षिणेवा दृष्टिविक्षेपं निवार्य विश्वासकारकः, अंतिमनिर्णय
कारको ऐसु देवे लग्न हृदथो भवति । (हेबर 12 : 1, 2)

विश्वासकस्य हृदयम्, सैटन्, स्वस्य परिवारयुतः
प्रलोभयितुम्, देव पुत्रस्य अपमार्गगमनाय च वृथायैव
प्रयत्नम् करोति । काम लोभादि भावान्यपि ऐतस्मिन्

चित्रे सूचितम् । चित्रकः गर्धभूपेण आत्मानम्
 प्रदर्शयिति । प्रायशः पपानि रूपांतरैः स्वरूपम्
 आच्छादयन्ति । ऐवम् विधम् मत अथवा कान्ति
 देवता रूपेण संप्राप्तम् पापम् विनिश्चेतुम् स अप्रमत्तो
 क्रैस्तवः समर्थो भवति । यत् देवस्य वाक्यम् तम् सत्य
 मार्गे नयति । कश्चित् मनुष्यः पानपात्रिका युक्त हस्तः
 क्रैस्तवस्य समीपे नृत्यम् करोति तथा तं ऐहिक सुख
 विषये समाकर्षणाय । तस्य कृत्याः प्रयत्नपरिमितमेव, यत्
 स यथार्थं क्रैस्तवः पापविषये ऐहिक सुखविषये विदूरस्तः
 क्रिस्तु देवे संलग्नः । एतस्मिन् चित्रे द्वितीयो पुरुषः
 क्रैस्तवम् करवालेन क्षतिम् करोति । एतत् सूचयति -
 दुर्भाषणम्, अपवार्यभाषणम्, परिहासम् इत्यादि दैव विरुद्ध
 शक्तयः निरंतरम् क्रैस्तवस्य हृदयम् बाधयन्ते । किं च
 मानवानाम् वचने समृतः दैवस्य वाक्यमेव स गृहणाति ।
 स एसुदेवस्य एवम् वाक्यम् स्मरति “यदि मानुष्याः त्वम्
 बाधन्ति निदाम् कुवृन्ति तदखिलम् सह ममार्थे । अंतिमे
 स्वर्गे त्वम् समधिकम् फलम् प्रप्नोति” (माट् ५ : ११, १२)

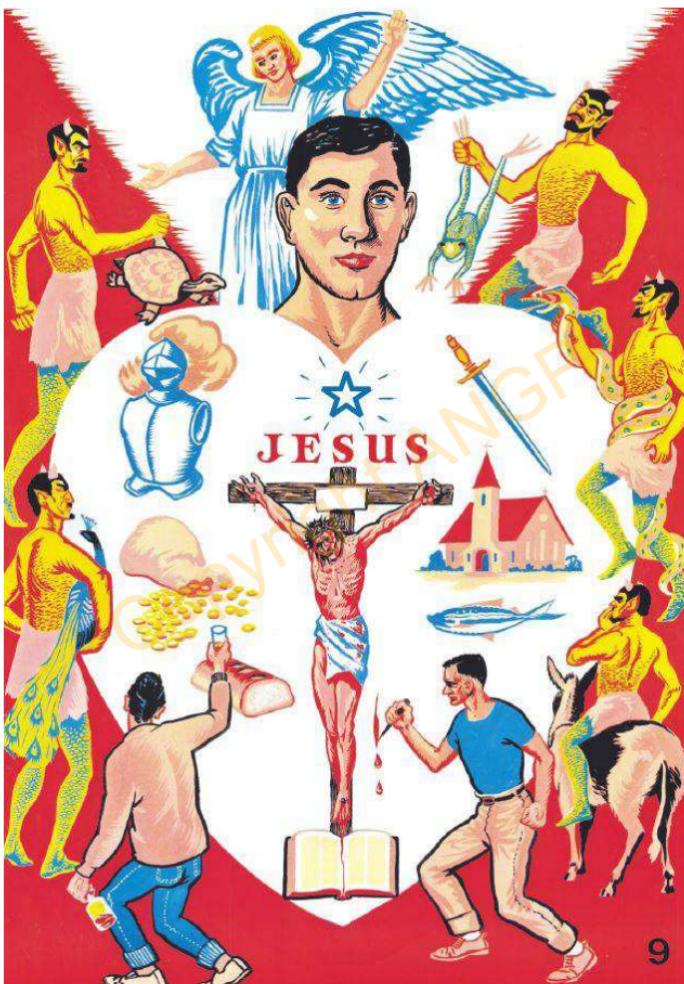
पापम् शारीरक सुखरूपेण अपिच एतत् भूतः
 निरंतरम् क्रैस्तवम् दैवमार्गत् निवर्तयितुम् प्रयत्नम्

करोति । किं च स हि विश्वास पूर्णः एवम् वदति । “किमपि दुरवस्था—एसु देवस्य वात्सल्यात् निवारयितुम् “समर्थः” (रोमन् 8 : 35) “एतानि सर्वापि विविर्जित्य दैव बलात् वयम् कुतार्थे भवाम । (रोमन् 8 : 37) एसु देवः अखिलानि दुर्मार्गं प्रेरकानि घट्टानि उल्लंघितवान् । अत एव देवम् कवचमिवधृत्वा सोपि एतत् सर्वम् सोदुम् समर्थो भवति ।

नवम चित्रम्

तस्य अंतरात्मा नक्षत्रमिव सुप्रकाशितम् । तस्य हृदयम् विश्वसपूर्णम्, अपि च पवित्रात्मना परिवृत्तम् देवस्य वचन रूपी देवता ते देवस्य प्रतिज्ञाम् अधिकृत्य सूचनाम् करोति” यो ऐहिक प्रेरकानि विसृज्य, सहमानः चिरम् वर्तते तस्य आहारार्थम् देवस्य वने प्रवृथ्थम् जीवनमिति वृक्षम् अहम् प्रदास्यामि । “तस्यार्थं अमूल्यम् निक्षिप्तम्, ‘मन्नाम्’ च अपि च नूतन नामरचनार्थम् च ध्वल ग्रावम् च दास्यामि ।” “तस्यार्थमेव शक्तिम् प्रदाश्यामि । “यस्य हृदयम् स्वायत्तम् तम् नूतन ध्वलवस्त्रैरलंकृत्य जीवन ग्रन्थे तस्याभिधानम् स्थिरीकृत्य, मम पितरस्य, देवतानाम् पुरतः तम् प्रति प्रकटनम्

करोमि ।” “यो स्वायत्तहृदयः तमहम् दैव मंदिरे सुस्थिरम्
स्थितम् स्थंभमिव करिष्यामि । तम् प्रति मम सिंहासने

9

9. स्वायत्तम् हृदयम्

स्थानम् दाश्यामि यदहम् मम पितरस्य सिंहासनम् तेन
सहैव गच्छामि।” (रेव 2: 7, 11, 17, 26, 3: 5, 12, 21)

प्रकटितम् धनकोशम्

सूचयति न तस्य हृदयमेव किं तस्य धनमपि दैवे
समर्पितम् । तस्य लौकिकधने निर्धनार्थम् किञ्चित् भागम्
विनियोजितम् । तस्य सर्वम् च देवाय समर्पितम् ।

पिटकः, मत्स्यः

सूचयति तस्य स्वच्छ जीवितम् । मद्यादिना सः
स्वं न मलिनीकरोति । रुधिर अधवा बलात्कारेण संजातम्
आमिषम् स न स्वीकरत्येव । तस्य धनम् स न व्यर्थम्
करोति । तस्य देवस्य आलयम् इति देहस्य पवित्रताम्
सदा परिरक्षति, दुरभ्यासात् । आचारवन्तः सन्
पूर्णहारमेव स्वीकरोति । तस्य हृदयमेव प्रथनानिलयम्
भवत् । सर्वकाल सर्वविस्थासु सः क्रीस्तालयम् प्रथनाकाले
गच्छति । सः प्रथनाम् मनसा वोषति यद् क्रिस्तालये,
स्वगृहे, अधवा स्व मंदिरे । विदित मेतत् तस्य “यथार्थ
क्रैस्तवः प्रथना द्वारा क्रीस्तु देवं संगच्छति, तद्विना न
जीवतीति ।

प्रकटीकृतम् पुस्तकम् :-

सूचयति बैबिल् तस्य विषये प्रकटीकृतमस्ति । प्रति दिनम् तेन बैबिल् पठयते । एतस्मात् सः बलम् विज्ञानम् कान्ति समधिकसंपदाम् च लभन्ते । तस्य गमने मार्गं दर्शकोदीपो भवति । शतृविच्छेदनार्थम् करवालसदृशो भवति । तस्य आत्मा एतदाटयकाहारात् प्रतिदिनम् स्वीकरोति । तदेव पिपासा शांतिकरम् जलम्, स्नार्थम् जलम्, स्व बिंबदर्शनार्थम् दर्पणवि भवति ।

सः स्वस्तिकवहने कुतूहलथुक्तः । यत्र तस्य विदितम् स्वस्तिकम् विना किरीटो नास्तीति । विदितम् च तस्य क्रीस्तु देवात् सः नूतनं जीवितम् प्राप्तः इति अपिच उन्नतानि अदृश्यानि, शख्तानि च बस्तुनि सः स्वीकुर्वन्ति । दैवम् प्रतिगन्तुम् सः संसिध्धः सन् जलान्तिके स्थितम् वृक्षमिव कृत्युग्र्यानि फलानि दिशति । सुनिष्पन्न द्राक्षलता इव अधिकानि फलगुच्छानि ददति । देवस्य सथार्चप्रेमास्पदः पवित्र आत्मना परिपूरित हृदयः सन् स्व मरणमयम् नानुभवति ।

दण्डमन्त्रितम्

एसु देवः एवम् वदति “अहमेव पुनरुज्जीवकः, जीवितम् च । यो गयि विन्यस्य विश्वासः सः मृतोऽपि

पुनर्जीवति । यो मइ विश्वासम् न्यस्तः स न कदापि मुतो
भवति । जाल् (11 : 25. 26) यो मम वचनम् शृणोति,

10

10. उज्ज्वल निवास गमनम्

यो मम प्रेरकम् विश्वसति सः शाखाजीवितम् विदति ।
 मरणात् निवार्यं जीविते संप्राप्य न कदापि गर्हितो भवति ।
 (जान् ५ : २४) कैस्तवाय ‘मरणम्’ भयम् अथवा
 बाधाकारणम् न भवति । कुतः मरणम् ? कुतः समाधि ?
 मरणमेव जितम् । देवाय अनेकघन्यवादाः क्रीस्तु द्वारा स
 विजयम् ददत् । (कोर १५ : ५४-५७)

यो देवेन सह संगच्छति तस्य मरणात् भयम् नास्ति
 थदा अवसानकालम् आगच्छति तदा स संतोषितांतरंग ।
 गच्छति । पाल् प्रवक्ता एवम् वदति “क्रोस्तु देवम् प्रति
 गमनम् वा निर्गमनम् वा यत् श्रेष्ठं तरम्? इति ।” (फिल्
 १ : २३)

ऐसु देवः मृतः स्वस्यकारणाय, तदर्थमेव सस्वस्तिके
 समुद्भूतः इति मत्वा कैस्तवः तम् द्रष्टुम् वांछति ।
 पविदात्मा ऐसु देवस्य वचनम् पुनर्जपकम् करोति ।
 न बाधा परितप्तहृदयो भव । दैवे मयिच विश्वासं कुरु ।
 मम पितरस्य निलये अनेक भावानानि सन्ति ते सर्वे मम
 एव अहम् तवार्थं पुनरागत्य त्वया सह याश्यानि । जान्
 (१४ : १-४) यद् चक्षुर्नपस्यति, श्रवणम् न शृणोति हृदये न

पश्यति तत् कृतम् स्वभक्ताय देवेन । (कोर २ : १)
 भूलोके क्रीस्तु देवस्यमार्गम् यो अनुसरति तस्यार्थम्
 विनिर्मिनम् स्वर्गं सौख्यम् अनिर्वचनीयम् ।

अस्तिपंजरस्य (मरणम्) स्थाने देवस्य दूता अथवा
 देवता एतदंतिमयित्रे दृष्टच्या । देवता समर्थित जीवात्माम्
 पुनरु देवान्तिके नेतुम् प्रतीक्षते । जीवशरीरम् प्रणाम्
 आत्मा च मुक्त्वा उत्प्लुत्य दैवान्तिकम् प्राप्नोति । यत्
 दैवोर्थम् तेन निरोक्षितम्, जीवितमपि मरणमपि यदर्थम्
 अनुतम् तम् प्राप्नोति ।” दैवस्य समीपेस्वागतम् कृतम् ।
 सुष्ठु कृतम् व्वद्या विश्वास युत सेवकेन तव यजमानयि
 सम्मोदम् अवाप्” (माट २५ : २१) तस्मित् सैटन् प्रभाव
 हीनो भवति । यत् स्वस्य मुनीनाम् मरणम् देवेन
 अधिकेन भावितम् । (साम् ११६ : १०) स्वर्गाम् एतत्
 वाक्यम् भाषितम् अतः प्रभृति ऐ दैवे संलग्नो मृताः ते सर्वे
 कुतार्थाः एतत् पवित्रात्मावदति तेषाम् कष्टानि सफली
 कृताः तेषाम् कृतम् तनेव अनुसरति (रेव ११ : १३)

अन्तिम सूचना

प्रिय पाठक ! देवः तव सहायम् करोतु । हृदयम्
 यो देवेनत्वम् वात्सल्येन संभावितः तस्यार्थम् तव हृदयम्

समर्पयितुम् अवकाशो अस्तु । यत्र स देवः विज्ञापयति
 “तव हृदयम् मयि समर्पय” (लोकोक्तिः 23 : 26) ।
 निराशनिस्पृहाविष्टम्, बाधापरितप्तहृदयम् ऐसुदेवे
 समर्पय । स तव नूतनशक्तिम् नूतनहृदयम् च प्रदाश्यति ।
 तव हृदये निष्पन्न कामैः वंचितो न भव । यो स्वस्य हृदये
 विश्वासकाः स मूढ ऐव किं च यो विवेकेन गच्छति
 स विमुक्तो भवति (लोकोक्ति 28 : 26) पापानि विसृज्य
 धर्ममार्गम् प्रविश । “पापश्य मूल्यम् मरणामेव किं च
 ऐसुदेवात् देशेत दत्तम् शाश्वतजीवितमिति वरम् ।”
 (रोमन्स 6 : 23)

त्वम् दैवे विश्वासम् निधाय स्थिरैः वचनै विश्वास
 भक्तिपूरिनैः समाधिगच्छ । एतदेव वदति पाल टिम्
 (2-1 : 12) “अहम् वेदिम यो विश्वासनीद्यः, यो ममाभि-
 मतम् एतत् दिने यथातथम् निर्वर्तति” इति । पवित्र
 विश्वासभावेन मार्गदर्शको ऐसु प्रभुरिति संभाव्य देवे
 निश्चल भक्तिम् संस्थाप्य पवित्रात्माम् प्रार्थय । प्रभुः
 अचिरादेव पुनरागच्छति । राजाधिराजम् प्रभूणाम् प्रभुम्
 स्वीकर्तुम् ।”

अद्यथेव यो त्वम् पतनाम् उद्धरति तम् शरणम्
गच्छ । मानवानां संरक्षकः देव एव । तस्य सन्निधौ
दोष रहितम्, त्वम् निरवधिक संतोषः यशोपूर्णः ऐसुप्रभुः
संस्थापयति । अद्य ऐव, शाश्वतमेव देवाय तेजो कीर्ति
अधिकाराः सन्तु – स्वति । (जूड़ 24.३५)

Copyright ANGP

A SPECIAL WORD FROM ANGP
UN MONDE SPÉCIAL DE L'ANGP
UMA PALAVRA ESPECIAL DA ANGP

This booklet "The Heart of Man" is available in over 538 languages and dialects spoken throughout the world (Africa, Asia, The Far East, South America, Europe, etc.) Our Heart Book is now also available on cell phones, tablets, etc from www.anqp-hb.co.za or as an APP "Heart of Man" on Android phones.

Le livre du "Coeur de l'homme" peut etre obtenu en plus de 538 langues et dialectes parles dans le monde entier, a savoir: Afrique, Amerique, Asie, Extreme Orient, Europe. Notre Livre du Coeur est maintenant aussi disponible sur votre Telephone cellular, plaques, etc. de www.anqp-hb.co.za ou comme une Application "Heart of Man" sur telephones Android.

Este livro "O Coracao do Homem" e obtfdo em mais de 538 linguas e dialectos falados em todo o mundo, a saber: (Africa, Asia, America do Sul, Extremo Oriente, Europa, etc). O nosso Livro O Coração do Homem tambem esta agora disponivel em telefone celular, tablets, etc. de www.anqp-hb.co.za ou como um aplicativo "Heart of Man" nos telephones celulares Android.

The 10 heart pictures contained in this booklet are also available in the form of large coloured picture charts (86 x 61cm) bound together in a set of 10 pictures. These "Heart Charts" can be obtained with European or African features and are particularly suitable to be used in conjunction with the Heart Book for class-teaching, open air evangelization etc. Kindly contact us to ascertain the latest subsidized price of this chart.

Les 10 images du coeur qui figurent dans ce livre peuvent etre obtenues en tableaux de couleur, format 86 x 61 cm, avec des physionomies europeennes ou africaines. Ils peuvent etre utilises en meme temps que le livre du coeur pour des classes bibliques, a

l'ecole du dimanche ou lors de reunions de plein air. Soyez aimable de nous contacter pour assurer les derniers prix en cours du tableau.

As 10 imagens do coracao, contidas neste livro podem ser obtidas num conjunto de 10 imagens em colorido no tamanho de (86 x 61 cm). Estes "Cartazes do Coracao podem ser obtidos com caracteristicas Europeias e Africanas e podem ser usados em conjuncao com o mesmo livro em classes de ensino biblico, evangelizacao ou ao ar livre. Agradeciamos que nos contacta- se para confirmacao do ultimo preco dos cartazes.

Kindly write to us if you are able to assist us with further translations of our free Gospel literature, informing us of the language into which you could translate this Gospel literature. Your assistance would be appreciated.

If you have found salvation in Christ, or have been otherwise blessed through our Gospel literature, please let us know. We would like to thank God with you, and remember you further in our prayers.

Nous vous invitons a nous contacter pour faire des arrangements concernant de nouvelles traductions de notre litterature, nous informant de la langue dans laquelle vous pouvez traduire cette litterature evangelique. Votre aide sera beaucoup appreciee.

Si vous avez trouve le salut en Christ ou si vous avez ete beni par notre litterature, nous vous prions de nous le faire savoir. Nous aimerions remercier Dieu avec vous et prier pour vous.

Nos vos convidamos a nos contactar, afim de fazer qualquer arranjo concernente a novas traducoes de nossa literatura em outras linguas. Vossa assistencia sera muito apreciavel.

Se tem encontrado a salvacao em Cristo, ou se tem sido abençoado por intermedio da nossa literatura evangelica, faça o favor de nos

informar. Pois nos gostarfamos de agradecer a Deus juntamente convosco, e lembra-lo sempre em nossas oracoes.

For free Gospel literature, books and tracts in over 538 languages, write to:

Pour obtenir gratuitement de la litterature evangelique, des livres et des traites en plus de 538 langues, ecrivez a:

Para obter gratuitamente a literatura evangelica, livros e folhetos em mais de 538 linguas diferentes escreva para:

E-MAIL: info@angp-hb.co.za
info@angp.co.za

ALL NATIONS GOSPEL PUBLISHERS
P.O. Box 2191
PRETORIA
0001
R.S.A.

A Gospel Literature Mission financed by donations

Une Mission de litterature evangelique financee de dons
Missao de literatura Evangelica financiada por donativos

(Reg. No. 1961/001798/08)